

Tarixi bərpa etmək missiyası

Heydər Əliyev Fondu işğaldan azad edilən yurd yerlərimizdə xalqımızın milli-mədəni və mənəvi zənginliyini özünə qaytarır

“...Heydər Əliyev Fondunun qədim Qarabağ torpağında Azərbaycan xalqının milli sərəviti olan dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası üzrə layihəyə başladığını bildirmək istəyirəm...”

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva şanlı Vətən müharibəsindən qısa zaman sonra, 2020-ci il dekabrın 8-də Azərbaycan xalqına bu sevincdirici müjdəni verdi...

Mehriban xanım bəyan etdi ki, həyata keçiriləcək layihə çərçivəsində yerli və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə bölgədəki ziyarət-gahlarımızın bərpası, konservasiyası və yenidən qurulması həyata keçiriləcəkdir. Bir zamanlar ermənilərin vəhşicəsinə dağıtdığı, tövləyə çevirdiyi müqəddəs dini məkanlarımız yenidən dirçələcək və bütün Qarabağ ərazisindəki məscidlərimizdə azan səsləri eşidiləcək, dualar oxunacaqdır...

Müəzzif Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında qəhrəman Azərbaycan Ordusunun 44 günlük Zəfər yürüşü doğma Qarabağımızı azadlığa qovuşdurmaqla yanaşı, tarixi, mədəni, dini irsimizi də erməni van-

dallarından xilas etdi. Cəsur oğullarımız qəhrəmanlıqları ilə tariximizin səhifələrini qaralamağa, silməyə, saxtalaşdırmağa, təməlini laxlatmağa çalışan ermənilərə layiqli dərs verərək onları yerinə otuzdurdular.

İrsimiz uğurla gələcək nəsələ ötürülür

İndi həm Qarabağ, həm də Şərqi Zəngəzur gündən-günə inkişaf edir, öz tarixi əzəmətini geri qaytarır.

Azərbaycan dövləti işğaldan azad edilən bütün ərazilərimizdə böyük quruculuq, tikinti-bərpa işlərinə start verib. Qarabağda müasir infrastruktur qurulur, yeni yollar salınır, beynəlxalq hava limanları tikilir, möhtəşəm “ağıllı kənd”, “ağıllı şəhər” layihələri gerçəkləşdirilir...

Mehriban xanım Əliyevanın şəxsi diqqəti və nəzarəti altında Heydər Əliyev Fondu tərəfindən də işğaldan azad edilən bölgələrimizdəki bütün tarixi, mədəni, dini abidələrimiz bərpa olunaraq əvvəlki görkəminə qaytarılır.

Ardı 3-cü səh.

Əl ilə pambıq yığımı başladı

Pambıqçıların aylardan bəri çəkdikləri zəhmət artıq öz bəhrəsini verməyə başlayır. Tarlalar yaşıl donunu tədricən bəyaz donla dəyişir.

Hər bir fermer bu gün daha tezdən oyanıb sahəyə yollanır, yığımına nə vaxt başlayacağını müəyyənləşdirir. Bilir ki, məhsulu maşınla yığılacaq sahədə qozaların yalnız 70 faizi açıldıqdan sonra deflyasiya aparmaq olar. Odur ki, dərmanlama gedən sahələr nəzarətdə saxlanılır. 10-14 gün ərzində qozalar, demək olar ki, tam açılır və maşınlar sahəyə çıxıb məhsulu yığır. Ona kimi isə hər bir fermer seçmə üsulu ilə pambığı əllə yığıb müqavilə bağladığı təşkilata təhvil verir.

Ardı 4-cü səh.

2022-ci ildə də sosial-iqtisadi inkişaf davam edəcək

Gələcək ilin dövlət büdcəsi Azərbaycanın qüdrətini daha da artıracaq

İkinci Qarabağ müharibəsində öldürülmüş böyük Zəfərdən sonra Azərbaycan sosial-iqtisadi qüdrətini artırmaqda, siyasi mövqeyini daha da möhkəmləndirməkdədir.

Görülən işlər göz önündədir. Qarabağı 44 günə işğaldan azad edən Azərbaycan düşmənin daşı daş üstündə qoymadığı əraziləri bu gün tamamilə yenidən qurur, hələ də dünyanın xilas ola bilmədiyi global pandemiya qarşı ciddi mübarizə aparır.

Bütün bunlar isə yalnız ölkənin iqtisadi qüdrətini hesabına həyata keçirilir. 2021-ci ildə görülən işlər onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan 2022-ci ildə də yeni uğurlara nail olacaq.

2022-ci ilin dövlət büdcəsi həyata keçirilən islahatlara böyük dəstək verəcək

Vətən müharibəsindən sonra atılan addımlar Azərbaycanın regionda lider ölkə statusunu daha da möhkəmləndirəcəyini qətiyyətlə söyləməyə əsas verir. Müəhim şərtdir ki, döyüş meydanlarındakı qələbə siyasi, diplomatik, iqtisadi məsələlərdə də öz əksini tapmalı və daha da möhkəmləndirilməlidir.

Prezident İlham Əliyevin postmüharibə dövrü üçün müəyyənləşdirdiyi yeni inkişaf konsepsiyasına uyğun atılan addımlar, görülən işlərin uğurlu nəticələri Azərbaycana, ilk növbədə, yeni iqtisadi dividendlər qazandıracaq.

Həmçinin 2022-ci ilin dövlət büdcəsinin gəlir və xərclərinə, həyata keçiriləcək sosial-iqtisadi layihələr üçün müəyyənləşdirilən istiqamətlərə nəzər yetirərk, görürük ki, gələcək ilin büdcəsi də Azərbaycanda gedən inkişaf proseslərinə, islahatlara böyük dəstək verəcək. Ənənəvi olaraq, büdcənin sosialyönlümlülüyü təmin ediləcək.

Ardı 4-cü səh.

Koronavirusun təhlükəsi hələ ki davam edir

İki ilə yaxınlaşır və hələ də bütün dünya 2020-ci ilin mart ayında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən pandemiya elan olunmuş COVID-19 bəlasından qurtuluş yollarını axtarır.

Bir çox ölkədə mütəxəssislər tərəfindən araşdırmalar aparılır. Gözəgörünməz “düşmən” dünyanın hər tərəfinə yayılmaqda, insanların sağlamlığını, həyatını təhdid etməkdədir.

Ardı 5-ci səh.

Azərbaycan-Türkiyə

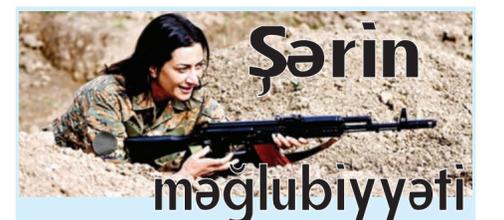
Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında bağlanmış hərbi sahədə əməkdaşlıq haqqında sənəd əsasında Laçın rayonunda keçirilən birgə döyüş atışığı taktiki təlim davam edir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-ə bildirilib ki, təlimin növbəti günündə xüsusi təyinatlı qruplarla mürəkkəb relyefli ərazilərdə

Birgə təlimlər davam edir

keşfiyyatın aparılması, əlaqə yollarında pusquların qurulması, ərazidə təxribat qruplarının aşkarlanması və məhv edilməsi, o cümlədən müxtəlif maneələri dəf edərək gizli yollarla şərti düşməne yaxınlaşma tapşırıqları icra olunub. Xüsusi təyinatlılar qarşısı qoyulmuş tapşırıqları yüksək peşəkarlıqla yerinə yetiriblər.

Şərin məğlubiyyəti Regionun sonuncu ölkəsinin “birinci xanım”ının arzusu necə ürəyində qaldı

Müharibə təkca səngərlərdən, artilleriya və raket zərbələrindən, texnikaların toqquşmasından, ağır və qanlı üzbüüz döyüşlərdən keçirir. O, eyni zamanda diplomatik masada, ideoloji cəhətdə gedir. Biz 44 günlük Vətən müharibəsində bunların bir daha şahidi olduq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 30-dan çox müsahibə ilə düşmən təbliğatını ağır zərbələrlə necə darmadağın etdiyini gördük.

Ardı 5-ci səh.

Baş nazir Əli Əsədov Rusiya Hökumətinin sədri Mixail Mişustinə başsağlığı verib

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustinə başsağlığı məktubu ünvanlayıb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Baş nazir Rusiyanın fəvqəladə hallar naziri Yevgeni Zinçevin faciəvi şəkildə həlak olması xəbərindən kədərləndiyini bildirib, Rusiya Hökumətinin sədrinə, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznü başsağlığı verib.

“Siyasi partiyalar: Zəfər, yeni reallıq və dialoq” mövzusunda görüş keçirilib

Sentyabrın 9-da Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqəli şöbəsi ölkədə fəaliyyət göstərən 45 siyasi partiyanın rəhbərləri ilə “Siyasi partiyalar: Zəfər, yeni reallıq və dialoq” mövzusunda görüş keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir giriş sözü ilə açan Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqəli şöbəsinin müdiri Ədalət Vəliyev görüşdə iştirak edən siyasi partiya rəhbərlərinə Prezident İlham Əliyevin arından salamlayıb, onlara ölkədə milli həmrəylik, siyasi dialoq mühitinin təşviqinə xidmət edən müxtəlif səpkili layihələrdə fəal iştirak etdiklərinə görə təşəkkürünü bildirib.

Ədalət Vəliyev qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan çoxşaxəli tarixinin ən şərəfli dövrünü yaşayır. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qalib dövlət və qalib xalq olmağımızla Azərbaycan dövlətçiliyi tarixində mahiyyət etibarilə tamamilə yeni inkişaf mərhələsi başlayıb. Ermənistanın Azərbaycanca qarşı 30 ilə yaxın müddət ərzində davam edən təcavüz və işğal siyasətinə son qoyulub.

Ölkədə cərəyan edən siyasi proseslər barədə danışan Ədalət Vəliyev Prezident İlham Əliyevin sistemli və çoxşaxəli inzibati-siyasi islahatlarının nəticəsində sağlamlıq iqtidar-müxalifət dialoqunun, yeni siyasi konfigurasiyanın qurulduğunu, siyasi partiyalarla işin yenidən təşkil edildiyini diqqətə çatdırıb. O, dövlət başçısının tapşırığı əsasında siyasi partiya rəhbərləri ilə çoxşaxəli görüşlər keçirildiyini və hər bir görüşün nəticələrini təhlil olunaraq irəliləyən təkliflərin öyrənilməsi, müvafiq addımların atıldığını deyib. Həmçinin bildirilib ki, “Siyasi partiyalar haqqında” yeni qanunun layihəsinə dair siyasi partiyalar tərəfindən təqdim olunmuş təkliflər müzakirə edilir.

İqtidar-müxalifət dialoqunun əhəmiyyətini vurğulayan şöbə müdiri qərargahı olmayan 22 siyasi partiya üçün ofislər ayrılması, vaxtı ötürülmüş qurultaylarının keçirilməsi üçün bir sıra siyasi partiyaların yerlə təmin olunması üçün tədbirlər görülməsi və 25 siyasi partiyanın qurultaylarının keçirilərək nəticələrinin dövlət qeydiyyatına alınması, habelə uzun fasilədən sonra 7 yeni siyasi partiyanın dövlət qeydiyyatına alınması barədə məlumat verib. Həmçinin qeyd olunub ki, iqtidar-müxalifət dialoq nəticəsində cəmiyyətdə yeni yanaşma müşahidə olunmaqdadır və siyasi partiyaların respublikanın ictimai-siyasi həyatında daha yaxından iştirakının təmin edilməsi məqsədilə siyasi partiya liderləri müxtəlif mətbuat orqanlarında və televiziya kanallarında çıxış etmək üçün dəvət olunurlar.

Xarici İşlər Nazirliyinin rəhbər heyətinin və ölkəmizin diplomatik nümayəndəliklərinin rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə

Sentyabrın 9-da xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun sədrliyi və nazir müavinləri, xüsusi tapşırıqlar üzrə səfirlər, Xarici İşlər Nazirliyinin aidiyyəti struktur bölmələrinin və diplomatik nümayəndəliklərimizin rəhbərlərinin iştirakı ilə videokonfrans formatında müşavirə keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, müşavirənin əsas məqsədi cari ilin sonunadək keçirilməsi tədbirlə tutulan beynəlxalq təzahürlərdə ölkəmizin səmərəli iştirakının təmin olunması

ilə bağlı müzakirələrin aparılmasına ibarət olub. Ceyhun Bayramov sentyabrın 9-da bir sıra beynəlxalq təşkilatlarda tədbirlərin keçirilməsinə və bu xüsusda payız aylarının Xarici İşlər Nazirliyinin təqvimin

də önəmli yer tutduğunu qeyd edib. Nazir ölkəmizin həmin tədbirlərdə layiqincə təmsil olunmasının, lazımı

Milli Məclisin Sədri: “Azərbaycan terrorçuluğun bütün forma və təzahürlərinə qarşı mübarizəyə ardıcıl dəstək göstərir”

Sentyabrın 9-da Avstriyanın paytaxtı Vyana şəhərində Terrorizm Mübarizə üzrə Birinci Qlobal Parlament Sammiti keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova 11 sentyabr hadisələrindən sonra terrorizmin qarşısının alınmasının və onunla mübarizənin dövlətlərin gündəliyində dayanacaq bir məsələlərdən birinə çevrildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, beynəlxalq ictimaiyyət hazırkı mərhələdə

təhlükəsizliyə təhdid və əsas insan hüquqlarının kobud surətdə pozulması olan terrorizmlə mübarizəyə paralel olaraq, BMT çərçivəsində qəbul edilmiş beynəlxalq sənədlərdə effektiv antiterror tədbirlərinin əsas elementlərdən biri kimi qəbul edilmiş terror qurbanlarının hüquqlarını tam nəzərə almalıdır. Milli Məclisin Sədri dünyada terror qurbanlarına və onların ailələrinə lazımı dəstəyin göstərilməsini və icabını söyləyərək əlavə edib ki, parlamentlər terror qurbanlarına mümkün olan ən böyük yardım və dəstəyin göstərilməsi üçün təsiri mə-

xişionların formalaşmasında əsas rol oynayaraq bu məsələnin həllində hökumət, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları, media və özəl sektor arasında əməkdaşlığı yaranadan inklüziv qanunlar hazırlamalıdır. Terror qurbanlarına dəstəklə bağlı müvafiq qanun və qaydalar BMT-nin Qlobal Terroria Mübarizə Strategiyasında və Terror Qurbanlarına Yardım üzrə Beynəlxalq Əməkdaşlığın Gücləndirilməsinə dair Qətnaməsində təsbit edilmiş prinsip və öhdəlikləri özündə əks etdirməlidir. Milli Məclisin Sədri heç bir ölkənin terror təhlükəsindən

Azərbaycanın xarici işlər naziri Türk Şurasının Baş katibi ilə görüşüb

Sentyabrın 9-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (Türk Şurası) Baş katibi Baqdad Amreyevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

XİN-in Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tərəflər Türk Şurasının gündəliyində duran geniş spektrli məsələləri, qarşılıqlı tədbirləri, xüsusilə də cari il İstanbulda keçiriləcək Zirvə görüşünə hazırlıq məsələlərini ətraflı müzakirə ediblər.

Bakıda keçiriləcək Türk Şurası ölkələrinin iqtisadiyyat nazirlərinin görüşü və biznes forumunun gündəliyi barədə məlumat verən Baş katib, həmçinin qurumun iqtisadi sahədə əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi sahəsində görülən tədbirlərdən danışdı. Baqdad Amreyev bütün iştirakçı dövlətlərdən şirkətlərin Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərinin bərpası prosesində iştirakda maraqlı olduqlarını bildirib, çoxsaylı iş adamlarının Bakıda keçiriləcək biznes foruma qatılacağını vurğulayıb.

Nazir Ceyhun Bayramov Türk Şurasının Bakıda baş tutacaq iqtisadiyyat nazirlərinin görüşü və biznes forumuna uğurlar arzulayıb. Azərbaycanın Türk Şurası çərçivəsində əməkdaşlığa yüksək önəm verdiyi, təşkilatın fəaliyyətinin tərəfimizdən hər zaman dəstəkləndiyi vurğulan.

Tərəflər habelə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələləri müzakirə ediblər.

Azərbaycanın daxili işlər naziri Türkiyənin ölkəmizdəki səfiri ilə görüşüb

Sentyabrın 9-da Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov Türkiyə Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş səfiri Cahit Bağcı ilə görüşüb.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, təyinatı münasibətlə səfiri təbrik edən nazir ona dəyərli fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Nazir Azərbaycan ilə Türkiyə arasında əlaqələrin gündən-günə genişləndiyini, dövlətlərimizin başçıların əməkdaşlığının bütün sahələrdə ən yüksək səviyyədə inkişafına böyük önəm verdiklərini diqqətə çatdırıb, eyni zamanda son illər hər iki ölkənin Daxili İşlər nazirliklərinin cinayət-

karlıqla mübarizə, peşə hazırlığı, informasiya və təcrübə mübadiləsi sahələrində əldə etdikləri önəmli nəticələr barədə məlumat verib.

General-polkovnik Vilayət Eyvazov Azərbaycan polisinin, Daxili Qoşunların səmərəli fəaliyyət göstərdiyini, ictimai asayişin qorunmasında, cinayətkarlıqla mübarizədə aparıcı hüquq mühafizə orqanı kimi öz yerini tutduğunu məmnunluqla qeyd edib. Bütün bu nailiyyətlərdə Türkiyə polisinin və Jandarm Qüvvələrinin də xüsusi rolunun, xidmətinin olduğunu nəzərə çatdıran nazir buna görə Türkiyə Daxili İşlər Nazirliyinin, Türkiyə Baş Polis İdarəsinin, o cümlədən Jandarm Qüvvələrinin kollektivinə təşəkkürünü bildirib.

Semimi görüşü və təbrikə görə dərin minnətdarlığını bildiren səfir Cahit Bağcı Azərbaycanın bütün sahələrdə sürətli inkişafından məmnun olduğunu nəzərə çatdıraraq dövlətlərimizin müvafiq strukturları arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün əlindən gələni əsirgəməyəcəyini vurğulayıb.

Görüşdə tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər də müzakirə edildi.

Azərbaycan ilə Pakistan arasında turizm əlaqələrinin inkişaf perspektivləri müzakirə olunub

Sentyabrın 9-da Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev ilə Pakistan İslam Respublikasının Azərbaycandakı səfiri Bilal Həyət arasında iki ölkənin turizm əlaqələrinin genişləndirilməsi məsələsi müzakirə olunub.

Dövlət Turizm Agentliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə agentlik sədri Pakistanın Azərbaycan üçün hədəf turizm bazarlarından biri olduğunu, 2018-2019-cu illərdə Pakistan gələn ziyarətçilərin sayının əvvəlki illərə nisbətən dəfələrlə artdığını, ancaq təəssüf ki, pandemiya səbəbindən artım tempinin dayandığını qeyd edib.

Fuad Nağıyev Vətən müharibəsi dövründə dost ölkə tərəfindən Azərbaycana verilən siyasi dəstəyin əhəmiyyətini vurğulayaraq bunun ölkələrimiz arasında iqtisadi və turizm əlaqələrinin də inkişafına öz töhfəsini verdiyindən bəhs edib. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə turizmin inkişafı istiqamətində planlaşdırılan layihələr haqqında da məlumat verən agentlik sədri yaxın gələcəkdə yeni turizm destinasiyası kimi təqdim olunaçaq Qarabağa Pakistanın turist səfərlərinin həyata keçirilməsinə inamı-

ni ifadə edib. Səfir Bilal Həyət öz növbəsində ölkələrimiz arasında turizm əlaqələrinin inkişafı və qarşılıqlı səfərlərin artması məqsədilə əməkdaşlıq sazişi layihəsinin önəmli vurğulayıb və yaxın gələcəkdə imzalanması planlaşdırılan sazişin qarşılıqlı səfərlərin artmasında və təşviqində rol oynayacağına əminliyini bildirib. Görüş zamanı birbaşa aviareyslər, viza məsələləri, postpandemiya dövründə birgə tanıtım və təbliğat layihələrinin həyata keçirilməsi haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

QARABAĞ dirçəliş yolundadır

Əvvəlki 1-ci səh.

Xalqımızın min illərin o tayından adlayıb gələn tarixi kökləri qorunaraq və məklri ermənilərin tarix səhifələrindən silməyə çalışdığı həqiqətlər olduğunu kimi yenidən bərpa edilərək Azərbaycan xalqının zəngin xəzinəsi kimi gələcək nəsillərə ötürülür.

Həç bir fərq qoyulmadan istər işğaldan azad olunan, istərsə də bütövlükdə Azərbaycandakı digər xalqlara məxsus abidələr, inanc yerləri bərpa olunur.

Təkcə bir faktı qeyd edək ki, Qəbələnin Nic qəsəbəsində yerləşən "Müqəddəs Məryəm Ana" alban kilsəsi 2019-cu ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa olunmağa başlanıb və 2020-ci ilin noyabr ayında 44 günlük müharibə zamanı bərpa işləri başa çatdırılıb.

Bu il mayın 15-də Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Qəbələyə səfər edərək həmin alban kilsəsinin ilkin vəziyyəti ilə tanış oldular. Prezident İlham Əliyev kilsədə dedi ki, udi xalqı eyni zamanda azad edilmiş torpaqlarda gedib ibadət edir - həm Xudavəngdə, həm Ağoğlunda: "Orada udi xalqına məxsus olan digər məbədlər də var. Onların böyük hissəsi dağılmış, ya da ki, yarıda qalmış vəziyyətdədir. Ona görə onları da bərpa edəcəyik. Siz o kilsələrə də gedəcəksiniz..."

Ermənilər tarixi, mədəni, dini abidələrini bərpa etməyi, dini abidələrini bərpa etməyi

Bu cür yüksək tolerantlıq və multikultural dəyərlərdən uzaq olan faşist xislətli barbar ermənilər 30 il ərzində işğal altında saxladığı Qarabağda dünyada misli görünməmiş talançılıqla məşğul olub, bütün tarixi, mədəni, dini abidələrini məhv ediblər. İşğalçı və talançılar yer adlarını, toponimlərini dəyişdirib, yudurma adlar qoyub, tariximizə iddia edə bilmədikləri məqamlarda isə barbarlığa əl ataraq vəhşicəsinə dağıdıblar.

Bu günə qədər Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi azad edilmiş ərazilərdə 400-dən çox abidənin dağıldığını müəyyən edib. Bu ərazilərdəki abidələrin ümumi sayı 3000-ə qədərdir. Ermənilər ələ keçirdikləri ərazilərdə 12 muzeyi və 6 rəsm qalereyasını, tarixi əhəmiyyətli 9 sarayı qarət edərək yandırbılar. Nədir tarixi əhəmiyyətli 40 min muzey sərvəti və eksponatı talan olunub. Dağıdılan və yandırılan 927 kitabxanada 4 milyon 600 min kitab və misilsiz əlyazma nümunələri məhv edilib.

Ermənilər tərəfindən ən çox dağıntılara və tələfata məruz qalanıslam dini abidələri - məscidlər, türbələr və digər inanc yerləri olub. Dini Qururlarla iş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən təsbit olunmuş siyahıya əsasən, işğal altındakı torpaqlarımızda təqribən 403 tarixi dini abidə olduğu göstərilir. Onlardan 67-si məscid, 144-ü məbə, 192-si ziyarətgahdır.

Qarabağ və ətraf rayonların ərazilərində rəsmi fəaliyyət göstərmiş 67 müsəlman məscidinin (Şuşada 13, Ağdamda 5, Füzulidə 16, Zəngilanda 12, Cəbrayılda 5, Qubadlıda 8, Laçında 8) 63-ü tamamilə, 4-ü isə qismən dağıdılaraq yarasız hala salınıb. Yalnız beynəlxalq təşkilatların təzyiqləri nəticəsində Ağdam Cümə məscidini, Şuşa şəhərindəki Aşağı Gövhər ağa, Yuxarı Gövhər ağa və Saatlı məscidlərinin divarlarını salamat saxlamaq mümkün olub. Ermənilər dini dəyərlərimizə hörmətsizlik edərək Ağdam Cümə məscidinin içərisində ev heyvanları, o cümlədən donuz saxlamaqla azərbaycanlıların heysiyyətləri ilə oynayıblar...

Quruculuq işlərinə sanballı töhfələr

Azərbaycanın rəşadətli ordusunun sücaəti sayəsində azad olunan torpaqlarımız indi sürətlə

Heydər Əliyev Fondu işğaldan azad edilən yurd yerlərimizdə xalqımızın milli-mədəni və mənəvi zənginliyini özünə qaytarır

dirçəldilib, tarixinə, mədəni irsinə, ənənələrinə, dini mirasına qovuşur.

Bu ərazilərdə həyata keçirilən bütün bərpa və quruculuq prosesində Heydər Əliyev Fondu birbaşa iştirak edir. Artıq bu istiqamətdə Ağdamda, Şuşada xeyli işlər görülüb.

Prezident İlham Əliyev 16 mart 2021-ci ildə Şuşa şəhərinə səfəri zamanı vurğulamışdı ki, Heydər Əliyev Fondu şəhərin bərpasına öz sanballı töhfələrini verəcəkdir: "Vaqifin məqbərəsin-

də tezliklə bərpa işləri başlanacaq. Məqbərənin əvvəlki görkəmi bərpa ediləcək. Artıq işlərə start verilib. Bunu, həmçinin Molla Pənah Vaqifin büstünün bərpası layihəsini Heydər Əliyev Fondu öz vəsaiti hesabına icra edəcək, Heydər Əliyev Fonduna xas olan zövqlə, Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə..."

Heydər Əliyev Fondu böyük məsuliyyətlə üzərinə götürdüylü bu işləri əməli işdə reallaşdıraraq avqustun 29-da Şuşaya, şuşalılara, bütöv-

lkdə Azərbaycan xalqına fərəhlə təhvil verdi.

Dahi şairimiz Molla Pənah Vaqifin məqbərəsinin layihəsini gerçəkləşdirməsi zamanı abidənin əvvəlki vəziyyətinin bərpasına xüsusi diqqət yetirilib.

Vaqifin büstünün bərpası layihəsi də Heydər Əliyev Fondu tərəfindən icra olunub. Büst Ömər dar incəsənət xadimi Heyr Abdullayevanın ilkin eskiz layihəsi əsasında yenidən hazırlanıb. Fondun dəstəyi ilə bürüncdən hazırlanan büst öz əv-

vəlki yerinə qaytarılaraq Molla Pənah Vaqifin Şuşadakı evinin yaxınlığında quraşdırılıb.

1985-ci ildə Üzeyir bəy Hacıbəylinin 100 illik yubileyi münasibətilə bəstəkarın Şuşada ucaldıran heykəli də erməni vandalizminə məruz qalaraq tamamilə məhv edilib. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq bəstəkarın yeni heykəli hazırlanıb. Heykəlin modeli qalmaqaldan yeni abidə o dövrün mətbuatında dərc olunan və arxivdə saxlanılan fotolar əsasında yaradılıb.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Üzeyir bəy Hacıbəylinin bürüncdən hazırlanan heykəli də Şuşa şəhərində öz əvvəlki yerində ucaldırılıb.

Dini mirasımızın bərpasını da üzərinə götürən Heydər Əliyev Fondu bu istiqamətdə xeyli işlər reallaşdırıb. Artıq Şuşada Yuxarı Gövhər ağa məscidinin təmiri yekunlaşmaq üzrədir. Saatlı və Aşağı Gövhər ağa məscidlərinin təmiri ilə bağlı işlər isə davam edir.

Yeri gəlmişkən, Ağdam Cümə məscidinin bərpası ilə bağlı işlər də start verilib.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın tapşırığına əsasən Heydər Əliyev Fondu Qarabağ ərazisində ermənilər tərəfindən dağıdılan, Azərbaycan xalqının milli sərvəti olan məscidlərin, dini, mədəni abidələrin bərpası ilə yanaşı, həm də bu bölgəmizdə tarixən var olan mədəni ənənələrimizi də bərpa edir.

32 ildən sonra, 12-13 may 2021-ci ildə Şuşada, Cıdır düzündə fond tərəfindən təşkil olunan "Xarıbülbül" Musiqi Festivalı, Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra, avqustun 30-da ilk dəfə Şuşada yenidən təşkil olunan Vaqif Poeziya Günü, fondun təşəbbüsü ilə Azərbaycan bəstəkarlığının məktəbinin görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin notlarından ibarət "Əbədi imzalar" toplusunun, "Qarabağın mədəni irsi" adlı nəşrlər toplusunun hazırlanması Azərbaycan xalqının mənəvi, tarixi, mədəni irsinin dünyada tanıtılmasına, qorunaraq gələcək nəsillərə ötürülməsinə inanılmaz əməldir.

"Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün Qarabağ bölgəsini Azərbaycanın ən gözəl bölgələrindən birinə çevirəcəyik"

Ümumiyyətlə, Heydər Əliyev Fondu bu illər ərzində Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması, Ermənistanın işğalçı siyasətinin ifşası, eyni zamanda ermənilər tərəfindən əzəli torpaqlarından didərgin salınan yüz minlərlə məcburi köçkünlərimizin hüquqlarının beynəlxalq müstəvidə qorunması istiqamətində də müstəsna fəaliyyət göstərib. Fond Vətən müharibəsindən sonrakı mərhələdə Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılması üçün var qüvvəsi ilə çalışır...

Yanaşı olaraq, Heydər Əliyev Fondu Qarabağın dirçəldilməsi, məcburi köçkünlərimizin öz doğma yurlarına tez bir zamanda qayıdışı üçün görülən işlərə böyük dəstək verir...

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva ötən ilin 8 dekabrında əminliklə bəyan etmişdi ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün Qarabağ bölgəsini Azərbaycanın ən gözəl bölgələrindən birinə çevirəcəyik. Burada yenidən həyat canlanacaq, bütün rayonlarımız bərpa olunacaq, vətəndaşlarımız öz doğma yurd-yuvalarında yaşayacaq, yaradacaqlar.

Bəli, artıq Azərbaycan xalqı Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun azadlığının xoşbəxtliyini yaşayır. Azad olunmuş torpaqlarımız sürətlə abadlaşır, keçmiş şöhrətini bərpa edir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Qarabağ səmasına ilk uçuş tarixə çevrildi. 2021-ci il sentyabrın 4-də Bakıdan, Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanından səmaya qalxan səmşin təyyarəsinin Füzuli hava limanına uçuşu ölkə ictimaiyyətində xoş ovqat yaratmışdır.

Qəbələyə qədər bu haqda düşünməyimiz mümkün deyildi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti nəticəsində yuxularımız, arzularımız çin olur. Füzuli hava limanından sonra Laçın, Kəlbəcər hava limanları gəlir. Xankəndiyə də uçuş olacaq. Səman geniş və açıq olsun, Qarabağ!

Avqustun 29-da Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş mədəniyyət paytaxtı Şuşaya səfəri də əvvəlki səfərləri kimi möhtəşəm oldu. Ölkə başçısının hər səfərindən sonra Şuşanın simasında müsbətə doğru köklü dəyişikliklər baş verir. Prezident bu dəfə Şuşada olarkən bir sıra abidələrin, o sıradan Molla Pənah Vaqifin büstünün və məqbərəsinin, Bülbülün ev-muzeyinin açılışını etdi. "Qarabağ" hoteli istifadəyə verildi. Yeni hotel-konfrans kompleksinin təməli qoyuldu. 30 illik işğalın bitməsindən sonra Şuşada ilk dəfə Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən Vaqif Poeziya Günü unudulmaz xatirələrə çevrildi. Prezident İlham Əliyev həmin tədbirin açılış mərasimindəki nitqində önəmli fikirlər söylədi. Həm ermənilərə, həm də dünya ictimaiyyətinə ünvanlanmış mesajları ilə diqqət çəkdi.

Prezidentin Qarabağa və Şərqi Zəngəzura hər səfəri təcavüzkar Ermənistanla gündəm olur, geniş müzakirələrə yol açır. Çünki Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə şanlı ordumuzun Şuşanı işğaldan azad etməsi erməni şovinistlərinə ağır psixoloji zərbə vasaqır. Şuşada baş verən müsbət dəyişiklikləri gördükcə onların poststravmatik ağrıları və istərlikləri daha da güclənir. Digər tərəfdən qəbul etmək məcburiyyətində qalırlar. Ermənistanın millətçi-faşist zehniyyəti toplumu Qarabağda, xüsusən də Şuşada aparılan tikinti, quruculuq, bərpa işlərini gördükcə bu torpaqların, həqiqətlərin, onlara aid olmadığını bir daha anlamağa başlayırlar.

Böyük Qayıdış reallığa çevrilir

Prezident İlham Əliyevin səfərləri və onun Qarabağda, Şərqi Zəngəzura aparılan bərpa-yenidənqurma işlərinin gedişatını daim diqqətdə saxlaması bütün dünyaya açıq mesaj olaraq oynayıb. Azərbaycan xalqının və onun liderinin qurucu olduğunu bütün dünya görür. Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə, o cümlədən qədim Şuşa şəhərində həyata keçirilən bərpa-yenidənqurma işləri kimin kim olduğunu əyani şəkildə dünyaya göstərir. Bu mənada Prezident İlham Əliyevin "Sanki bu yerlərdən vəhşi bir qəbilə gəlib keçib, hər şeyi yığıb, dağıdıb, məhv ediblər" məşhur ifadəsi tam yerinə düşür. Şuşanı 29 il ərzində bərpa edilmiş erməni xalqı ilə bu şəhəri işğaldan sonra yenidən quran Azərbaycan xalqını müqayisə etmək istəyənlər bunu Şuşanın təmsilində əyani şəkildə görə bilərlər.

Prezident İlham Əliyevin Vaqif Poeziya Gününlərinin açılışında dedi ki, ermənilər "bu şəhəri "erməniləşdirməyə", "qədim erməni şəhəri" kimi təqdim etməyə çalışırdılar. Lakin hər ne qədər çalışsalar da, yəne də Şuşanı erməni şəhəri kimi təqdim edə bilmədilər və Şuşa öz tarixi sahibinə qayıtdı. Azərbaycan dövləti Şuşanın bərpasına 14 yanvardan start verdi və qısa müddət ərzində olduqca böyük işlər görülməkdədir. Zəfər günündən ötən 11 aya yaxın vaxt ərzində bu ərazilərdə icrası nəzərdə tutulan layihələr yüksək səviyyədə reallaşdırılıb.

Prezidentimizin işğaldan azad olunan ərazilərə, o cümlədən mədəniyyət paytaxtımıza gerçəkləşən hər səfəri zamanı ictimaiyyətlə görüşlərində, mətbuat açıqlamalarında görülmüş və görülməkdə olan işlərin "yol xəritəsi"ni nümayiş etdirir, mühüm mesajlar verir. Dövlət başçısının tapşırığına əsasən müvafiq qurumlar tərəfindən hazırlanmış Şuşa şəhərinin bərpa planı avqustun

29-da Şuşada Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya təqdim olundu. Baş planda, ilk növbədə, Şuşanın tarixi əzəmətinin qorunması əsas götürüldü. Bu da o deməkdir ki, bundan sonra mədəniyyət paytaxtımızda həyata keçirilən tikinti-quruculuq layihələri, bərpa işləri tarixlə müasirliyin vəhdəti prinsipi üzərində aparılacaq. Ekspertlərin fikrincə, mədəniyyət paytaxtımızda orta, yüksək və qarışıq sıxlıqlı olan yaşayış binalarının inşa edilməsi, eləcə də qorunub saxlanılacaq tarixi bina və abidələrin yerləri də ayrılıqda öz əksini tapıb. 3-5 mərtəbəli yaşayış binalarının salınması planı Şuşanın qədim memarlıq ruhuna tam uyğundur. Bu isə Şuşanın həm ənənəvi məhəllə formasının, həm də spesifik yerli memarlıq üslubunun qorunub saxlanılmasıdır. Planın reallaşması ilə Şuşa tezliklə dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcək.

Dünya standartları səviyyəsində inşa edilən Füzuli hava limanında ilk sınaq uçuşlarının həyata keçirilməsi qürur hissi doğurur. Çünki bu aeroportun tikintisi, ilk növbədə, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda Azərbaycanın varlığını, suverenliyinin möhkəmlənməsinin göstəricisidir. Bu aeroportun qısa bir zamanda tikilib başa çatması həm də o deməkdir ki, Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun siması yaxın gələcəkdə bütün səhələrdə sürətlə dəyişəcək.

Prezident İlham Əliyev Füzuli hava limanındakı son tikinti-təməlləmə işləri ilə tanış olarkən qeyd etmişdi ki, bu liman Qarabağın dünyaya açılan hava qapısıdır. Əlbəttə ki, bu fikir ciddi iqtisadi hesablamalara əsaslanır. Belə ki, Füzuli hava limanı yaxın gələcəkdə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin simasının köklü şəkildə dəyişməsinə mühüm rol oynayacaq və regionun həyatına canlanma gətirəcək, Qarabağın və Şər-

qi Zəngəzurun iqtisadi dirçəlişinə böyük təkan verəcək. Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun istifadəyə verilməsi də nəzərə alsaq, Füzuli hava limanı həm də bölgəyə turizm axınının güclənməsində köprü rolunu oynayacaq. Təyyarə ilə Füzuliyə gələn xarici turistlər buradan ən rahat yolla Şuşaya gedə biləcəklər. Bu yeni hava limanı Qarabağın qapılarının xarici turistlərin üzünə açılmasında əvəzsiz rol oynayacaq. İnsanlar Qarabağın Azərbaycan olduğunu sözdə deyil, reallıqda görə biləcəklər.

Görünən odur ki, 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Qəbələdən sonra ölkəmiz üçün yeni dövr başlayıb. İşğaldan azad edilmiş torpaqların bərpası və inkişafı ilə bağlı strategiya hazırlanıb. Azərbaycan Prezidentinin dəfələrlə vurğuladığı kimi, indi hədəfimiz Qarabağ dünyanın ən gözəl bölgələrindən birinə çevirməkdir.

Azərbaycanın güclü iqtisadi potensialı işğaldan azad olunmuş ərazilərdə irimiqyaslı quruculuq işlərinin həyata keçirilməsinə və Böyük Qayıdışın uğurlu icrasına etibarlı zəmin yaradır. Bu ərazilərin malik olduğu təbii resurslardan və iqtisadi imkanlardan səmərəli istifadə qeyri-neft sektorunun inkişafını daha da sürətləndirəcək. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğaldan azad edilmiş ərazilərində insanlar üçün əlverişli qazanc imkanları yaranacaq, onların həyat səviyyəsi yüksələcək. "Ağıllı kənd", "ağıllı şəhər", "ağıllı ev" strategiyalarının tətbiqi bu yerlərdə yeni ovqat bəxş edəcək. Dəmir yolu və avtomobil magistralının tikintisi sözdə deyil, ərazilərin simasının bütövlükdə dəyişəcək. Hazırda ərazilərin minalardan təmizlənməsi prosesi sürətlənir. Bu da Böyük Qayıdışı stimullaşdıran əsas məqamlardan biridir.

44 günlük Vətən müharibəsində Zəfərmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzura böyük quruculuq və bərpa işləri dövrünü başlanılması ilə nəticələnib. Bərpa və quruculuq işləri Böyük Qayıdışa zəmin yaradır, əminlik ki, bu ərazilərdə tezliklə həyat yenidən canlanacaq və soydaşlarımız əzəli dədə-baba torpaqlarında əbədi yaşayacaqlar.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

2022 -ci ildə də sosial-iqtisadi inkişaf davam edəcək

Gələn ilin dövlət büdcəsi Azərbaycanın qüdrətini daha da artıracaq

Əvvəli 1-ci səh.

Bu əsasda əməyin ödənişi, təqaüdlər və sosial müavinətlər, o cümlədən əhalinin aztəminatlı təbəqələrinin sosial müdafiəsinin möhkəmləndirilməsi üzrə maliyyə təminatının yaradılması əsas prioritet xərc istiqamətlərindən olacaq.

Əhalinin, xüsusilə də həssas qrupların, müharibə veteranlarının, əlillərin və şəhid ailələrinin sosial təminatı üzrə həyata keçirilən dövlət siyasətinin maliyyələşdirilməsinə əhəmiyyət verəcək. Ortamüddətli dövr ərzində dövlət büdcə gəlirlərinin artırılması nəticəsində cəlb ediləcək əlavə vəsaitlərin mühüm qismi əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına, yarımda ehtiyacı olan və təndəzlərə hədəflənmiş sosial proqramların həyata keçirilməsinə yönəldiləcək.

Özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində əhalinin həssas qruplarından olan işsiz şəxslərin məşğulluğuna və kiçik biznesə çıxışına şərait yaradılmasına dəstək verilməsi davam etdiriləcək.

Ümumiyyətlə, 2022-ci il üçün icmal büdcəsinin proqnozuna əsasən, gələn il sosial müdafiə və sosial təminat xərcləri 3 milyard 584 milyon 408 min manat olacaq.

Dövlət büdcəsində iqtisadi fəaliyyət xərclərinin 5,4 milyard manat təşkil edəcəyi gözlənilir. Bunun 1,94 milyard manatı dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) olacaq.

Sənəddə müharibənin nəticələrindən aradan qaldırılması, işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası, yenidən qurulması və ölkə iqtisadiyyatına reinteqrasiyası məsələsi də yer alıb.

Ermenistanın Azərbaycan xalqına qarşı təcavüzü, 30 il davam edən işğal nəticəsində rayon və şəhərlərimiz, o cümlədən yuğlarla yaşayış məntəqəsi, yaşayış evləri, dövlət əmlakı və xüsusi əmlak, çoxsaylı infrastruktur obyektləri məhv edilərək tam yarasız hala salınıb. Döyüş əməliyyatları başa çatdıqdan dərhal sonra işğaldan azad edilmiş bütün ərazilərimizdə Azərbaycan Ordusunun, Sərhəd Qoşunlarının, daxili işlər, təhlükəsizlik orqanlarının fəaliyyətinin təmin edil-

si, maddi, tibbi və digər sosial xərclərinin ödənilməsi dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Ortamüddətli dövrdə dövlət büdcəsi investisiyalar üçün kifayət qədər imkan yaradacaq. Bu əsasda dövlət investisiya proqramı xətti ilə, xüsusilə azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlərə dəstək vermək üçün müvafiq vəsait nəzərdə tutulub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə görülməli işlərin səmərəliliyinin artırılması, o cümlədən mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə nəzərdə tutulan bütün tədbirlər Strateji Fəaliyyət Planı üzrə vahid konsepsiya əsasında həyata keçiriləcək. Bölgənin müasir şəhərsalma konsepsiyası əsasında ən müxtəlif innovasiyaların tətbiqi ilə yeni quruluş və eyni zamanda azad edilmiş ərazilərdə kifayət qədər alternativ enerji mənbələrinin mövcudluğunu nəzərə alaraq oranın "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq bölgənin şəhər və kəndləri "smart-city" ("ağıllı şəhər"), "smart-village" ("ağıllı kənd") konsepsiyası əsasında yenidən qurulacaq ki, bu da öz növbəsində həmin bölgədə turizm sahəsinin bütün növlərinin ən müasir səviyyəyə təşkil və inkişaf etdirilməsinə şərait yaradacaq. Bu məqsədlərə dövlət büdcəsindən ayrılacaq vəsaitlə yanaşı, yerli şirkətlərin rolunun artırılması, o cümlədən xarici investorların bu işlərə cəlb edilməsi də öz müsbət töhfəsini verəcək.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərimiz vahid konsepsiya əsasında bərpası ölkənin iqtisadi potensialının genişlənməsinə səbəb olacaq. Bu ərazilərin reinteqrasiyası ölkə iqtisadiyyatına müsbət təsir göstərəcək, iqtisadi artıma səbəb olacaq. Qarabağın bərpası prosesi çoxşaxəli olduğu üçün növbəti həmin ərazilərdə, ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatının bir çox sektorlarının inkişafı üçün yeni imkanlar yaranaçaq.

Rəşad BAXƏLİYEV, "Azərbaycan"

2022-ci il üçün icmal büdcəsinin proqnozuna əsasən, gələn il maddi, tibbi və digər sosial xərclərinin ödənilməsi dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Ortamüddətli dövrdə dövlət büdcəsi investisiyalar üçün kifayət qədər imkan yaradacaq. Bu əsasda dövlət investisiya proqramı xətti ilə, xüsusilə azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlərə dəstək vermək üçün müvafiq vəsait nəzərdə tutulub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə görülməli işlərin səmərəliliyinin artırılması, o cümlədən mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə nəzərdə tutulan bütün tədbirlər Strateji Fəaliyyət Planı üzrə vahid konsepsiya əsasında həyata keçiriləcək. Bölgənin müasir şəhərsalma konsepsiyası əsasında ən müxtəlif innovasiyaların tətbiqi ilə yeni quruluş və eyni zamanda azad edilmiş ərazilərdə kifayət qədər alternativ enerji mənbələrinin mövcudluğunu nəzərə alaraq oranın "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Qarabağın bərpası iqtisadiyyatın inkişafı üçün yeni imkanlar yaradacaq

Sənəddə müharibənin nəticələrindən aradan qaldırılması, işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası, yenidən qurulması və ölkə iqtisadiyyatına reinteqrasiyası məsələsi də yer alıb.

Ermenistanın Azərbaycan xalqına qarşı təcavüzü, 30 il davam edən işğal nəticəsində rayon və şəhərlərimiz, o cümlədən yuğlarla yaşayış məntəqəsi, yaşayış evləri, dövlət əmlakı və xüsusi əmlak, çoxsaylı infrastruktur obyektləri məhv edilərək tam yarasız hala salınıb. Döyüş əməliyyatları başa çatdıqdan dərhal sonra işğaldan azad edilmiş bütün ərazilərimizdə Azərbaycan Ordusunun, Sərhəd Qoşunlarının, daxili işlər, təhlükəsizlik orqanlarının fəaliyyətinin təmin edil-

si, maddi, tibbi və digər sosial xərclərinin ödənilməsi dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Ortamüddətli dövrdə dövlət büdcəsi investisiyalar üçün kifayət qədər imkan yaradacaq. Bu əsasda dövlət investisiya proqramı xətti ilə, xüsusilə azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlərə dəstək vermək üçün müvafiq vəsait nəzərdə tutulub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə görülməli işlərin səmərəliliyinin artırılması, o cümlədən mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə nəzərdə tutulan bütün tədbirlər Strateji Fəaliyyət Planı üzrə vahid konsepsiya əsasında həyata keçiriləcək. Bölgənin müasir şəhərsalma konsepsiyası əsasında ən müxtəlif innovasiyaların tətbiqi ilə yeni quruluş və eyni zamanda azad edilmiş ərazilərdə kifayət qədər alternativ enerji mənbələrinin mövcudluğunu nəzərə alaraq oranın "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq bölgənin şəhər və kəndləri "smart-city" ("ağıllı şəhər"), "smart-village" ("ağıllı kənd") konsepsiyası əsasında yenidən qurulacaq ki, bu da öz növbəsində həmin bölgədə turizm sahəsinin bütün növlərinin ən müasir səviyyəyə təşkil və inkişaf etdirilməsinə şərait yaradacaq. Bu məqsədlərə dövlət büdcəsindən ayrılacaq vəsaitlə yanaşı, yerli şirkətlərin rolunun artırılması, o cümlədən xarici investorların bu işlərə cəlb edilməsi də öz müsbət töhfəsini verəcək.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərimiz vahid konsepsiya əsasında bərpası ölkənin iqtisadi potensialının genişlənməsinə səbəb olacaq. Bu ərazilərin reinteqrasiyası ölkə iqtisadiyyatına müsbət təsir göstərəcək, iqtisadi artıma səbəb olacaq. Qarabağın bərpası prosesi çoxşaxəli olduğu üçün növbəti həmin ərazilərdə, ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatının bir çox sektorlarının inkişafı üçün yeni imkanlar yaranaçaq.

si, maddi, tibbi və digər sosial xərclərinin ödənilməsi dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Ortamüddətli dövrdə dövlət büdcəsi investisiyalar üçün kifayət qədər imkan yaradacaq. Bu əsasda dövlət investisiya proqramı xətti ilə, xüsusilə azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlərə dəstək vermək üçün müvafiq vəsait nəzərdə tutulub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə görülməli işlərin səmərəliliyinin artırılması, o cümlədən mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə nəzərdə tutulan bütün tədbirlər Strateji Fəaliyyət Planı üzrə vahid konsepsiya əsasında həyata keçiriləcək. Bölgənin müasir şəhərsalma konsepsiyası əsasında ən müxtəlif innovasiyaların tətbiqi ilə yeni quruluş və eyni zamanda azad edilmiş ərazilərdə kifayət qədər alternativ enerji mənbələrinin mövcudluğunu nəzərə alaraq oranın "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq bölgənin şəhər və kəndləri "smart-city" ("ağıllı şəhər"), "smart-village" ("ağıllı kənd") konsepsiyası əsasında yenidən qurulacaq ki, bu da öz növbəsində həmin bölgədə turizm sahəsinin bütün növlərinin ən müasir səviyyəyə təşkil və inkişaf etdirilməsinə şərait yaradacaq. Bu məqsədlərə dövlət büdcəsindən ayrılacaq vəsaitlə yanaşı, yerli şirkətlərin rolunun artırılması, o cümlədən xarici investorların bu işlərə cəlb edilməsi də öz müsbət töhfəsini verəcək.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərimiz vahid konsepsiya əsasında bərpası ölkənin iqtisadi potensialının genişlənməsinə səbəb olacaq. Bu ərazilərin reinteqrasiyası ölkə iqtisadiyyatına müsbət təsir göstərəcək, iqtisadi artıma səbəb olacaq. Qarabağın bərpası prosesi çoxşaxəli olduğu üçün növbəti həmin ərazilərdə, ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatının bir çox sektorlarının inkişafı üçün yeni imkanlar yaranaçaq.

Rəşad BAXƏLİYEV, "Azərbaycan"

si, maddi, tibbi və digər sosial xərclərinin ödənilməsi dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Əl ilə pambıq yığımı başladı

Əvvəli 1-ci səh.

"P-Aqro" MMC-nin Salyan filialı üzrə sentyabrın 4-dən pambığın əllə yığımına başlanılıb. Hələlik 90 tona yaxın məhsul toplanıb. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, fermerlər, torpaq mülkiyyətçiləri bu mövsüm də məşinlərə üstünlük verməyi, ümumi məhsulun 80-85 faizini texnika ilə yığmağı qəraraşdırıblar. İndiyədək 230 hektarda dərmənləmə aparılmışdır. Amma günlər keçdikcə deflyasiya aparılan sahələrin hektarı qat-qat çoxalacaq. Bu prosesdən ötrü "P-Aqro" MMC-nin Salyan filialında bəş deyiləcək qədər çiləyici aparatlar və dərmənlər var. Sentyabrın 15-dən məşinlər sahələrə çıxacaq.

Filial üzrə cari ilin əvvəlində 374 mülkiyyətçi ilə 2 min 150 hektarda pambıq ekib-becərmək üçün müqavilə bağlanmışdır. Müqaviləyə əsasən, onların hər birinə çiyid toxumu, mineral gübrələr, ziyanvericilərə qarşı mübarizədə istifadə edilən preparatlar və becərmə üçün nağd pul şəklində avans verilməmişdir. Sahələrdə 4-5 dəfə kompleks becərmə həyata keçirilmişdir.

Gözlənilən işlər bahəsini vermişdir. Filialın baş aqronomu Ələsgər Əliyev deyir: "Ümumilikdə hər hektardan 42 sentner məhsul gözləyirik. Yaxşı, işgüzar, torpağın dilini bilən fermerlərimiz var. Onlardan biri də Rəhil Hüseynovdur. O, keçən təsərrüfat ilində hər hektardan 46 sentner pambıq götürüb. Bu il isə 21 hektarda aqrotehnikni qaydalara əməl edərək yaxşı məhsul yetişdirib. Əminəm ki, o, cari mövsüm daha böyük uğur əldə edəcək, hər hektardan 50 sentner məhsul götürəcək".

Bir məsələni də qeyd edim. Pambığın hər tonunun satınalma qiymətinin 50 manat artırılması fermerləri ruhlandırılmışdır. Gələn il pambıq ekib-becərmənin sayı, heç şübhəsiz ki, daha da çoxalacaq. Bu isə növbəli əkin sisteminin tətbiqi üçün çox önəmlidir. Torpaq səfləşərsə daha çox məhsul verir, bitkilər xəstəliklərə qarşı davamlı olur və s.

Qeyd edək ki, "P-Aqro" MMC-nin Salyan filialı 2020-ci ildə 2 min 150 hektar sahənin hər hektardan 42 sentner məhsul götürərək ölkədə pambıqçılıqla məşğul olan şirkətlər arasında birinci olmuşdur. Mövcud vəziyyəti deməyə əsas verir ki, bircinsə bu il də mövqeyini əldən verməyəcək.

Seyran CAVADOV, "Azərbaycan"

Maaşlar, təqaüdlər, pensiyalar artacaq

Ənənəvi olaraq büdcənin sosialyönümlülüyü təmin ediləcək. Bu əsasda əməyin ödənişi, təqaüdlər

Kəlbəcərdə yaylaq mövsümü başa çatır, qoyunçuluq təsərrüfatları qışlaqlara qayıdır

Kəlbəcər yaylaqlarında yaylaq mövsümü başa çatmaq üzrədir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin iyun ayında həyata keçirdiyi pilot layihə çərçivəsində Kəlbəcər yaylaqlarına köçürülmüş qoyunçuluq təsərrüfatları artıq qışlaqlara qayıtmağa hazırlaşır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Kəlbəcər yaylaqlarının zəngin bitki örtüyü heyvandarlıqla məşğul olan kəlbəcərlər üçün zəruri gələcəkdir. Fermerlər 3 ay ərzində heyvanlarda heç bir xəstəlik müşahidə olunmadığını, ətilik sort qoyunların çəkisinin iki dəfə artdığını qeyd edirlər.

Fermer Nürəhməd Məmmədovla söhbət edirik. Deyir ki, Kəlbəcər torpaqları qiymətli torpaqlardır. "Bu il təsərrüfatımızı Kəlbəcər yaylaqlarına gətirdik. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əməkdaşları daim bizi diqqətdə saxlayıblar. 1200 baş xırdabuynuzlu heyvan gətirmişik. Üç aydan çoxdur ki, heyvanlarımız burada qalır. Yaylaq mövsümü 5-10 günə bitir və biz də təsərrüfatımızı Aran bölgəsinə aparacağıq", - deyir o bildirir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yerləşən yaylaqlara köçürülmüş təsərrüfatların yenidən qışlaq bölgələrinə qaytarılması prosesinin təşkilinə başlayıb. Nazirliyin şöbə müdiri Vüqar Hüseynovun sözlərinə görə, hazırda Kəlbəcər ərazisinə köçürülmüş 6 təsərrüfatdan ikisinin qışlağa qayıdışı başa çatıb: "Hazırda Kəlbəcər Saniyer yaylağında qalır. Pilot layihənin həyata keçirildiyi üç ay ərzində nazirliyin əməkdaşları tərəfindən yaylaqlara köçürülmüş təsərrüfatlarda davamlı olaraq monitorinqlər keçirilib. Monitorinqlərin əsas məqsədi yerlərdə mövcud olan riskləri dəyərləndirmək və yaylağa köçürülmüş təsərrüfatlarda çalışan fermerlərin dislokasiya nöqtələrində davranışlarını qiymətləndirməkdir. Bu qiymətləndirmələr növbəti mövsümdə yaylaqlara təsərrüfatların köçürülməsində mühüm rol oynayacaq. Pilot layihə çərçivəsində nazirlik tərəfindən Kəlbəcər yaylaqlarına 6 qoyunçuluq təsərrüfatı köçürülmüş və apardığımız monitorinqlər göstərir ki, yaylaqların bitki örtüyü, yem potensialı heyvanların inkişafına kifayət qədər müsbət təsir göstərib. Fermerlər də qeyd edirlər ki, heyvanların çəkisi iki dəfə artıb, ətilik istiqamətdə müsbət nəticələr əldə olunub. Yaxın günlərdə pilot layihə-

nin icra müddəti başa çatır. Qoyunçuluq təsərrüfatlarının rəhbərləri tərəfindən heyvanların qışlaq zonasına köçürülməsi ilə bağlı nazirliyə müraciətlər olub".

Nazirlik rəsmisi bildirir ki, Kəlbəcər yaylaqlarına qoyunçuluq təsərrüfatlarının köçürülməsi ilə bağlı pilot layihə bütün istiqamətlərdə uğurla başa çatıb.

"Yaylaqlara təsərrüfatların köçürülməsi işğaldan azad olunmuş ərazilərə qayıdışın ilk mərhələsi hesab olunur. Nəticə etibarilə bu mərhələ uğurla başa çatıb. Bu münasibətlə kəlbəcərlər fermerlərimizi, Azərbaycan xalqını, aqrar sektorda çalışan bütün insanları təbrik edirik", - deyir V.Hüseynov əlavə edib.

Qeyd edək ki, işğaldan azad edilmiş Kəlbəcər rayonunda heyvandarlığın inkişafı üçün böyük potensial mövcuddur. Kəlbəcər yaylaqları sovetlər dövründə heyvan sürülərinin əsas köç yeri olub. Rayonun Saniyer, Söyüdü, Qoşadaş və digər yaylaqlarında zəngin ehtiyat bitki örtüyü mövcuddur. İşğaldan əvvəlki dövrlərdə Azərbaycanın 30-dan artıq rayonunun heyvandarlıq təsərrüfatı mövsüm zamanı bu yaylaqların imkanından yararlanıb.

8 ayda AÇG-dən 3,4 milyard, "Şahdəniz"dən 130,1 milyon dollardan çox gəlir götürülüb

Bu neft-qaz mənbələri iqtisadiyyatımızın əsas dayaq sütunu olaraq qalır

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu (ARDNF) cari ilin yanvar-avqust aylarında "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) və "Şahdəniz" yataqlarından çıxarılan karbohidrogenlərin satışından əldə olunan gəlirləri açıqlayıb. Bu dövr ərzində "Şahdəniz" üzrə təbii qaz və kondensat satışından gəlirlər 130 milyon 137 min dollar olub. AÇG-dən isə həmin müddətdə 3 milyard 488,5 milyon dollar gəlir əldə edilmişdir.

"Şahdəniz"dən indiyədək, yeni 2007-ci ildən bu il sentyabrın 1-dək qazın və kondensatın satışından 3 milyard 797 milyon dollar ümumi gəlir əldə olunub. Keçən il isə ARDNF-nin yataqdan gəlirləri 293,9 milyon dollar təşkil etmişdir. Bu ilin 8 ayında "Şahdəniz" yatağından çıxarılan təbii qaz və kondensat 130 milyon 137 min dollar gəlir gətirib. O cümlədən yataq üzrə kondensatın satışından gəlirlər 57 milyon 131 min dollar təşkil edib.

Xatırladaq ki, Xəzər Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz" yatağının ehtiyatları 1,2 trilyon kubmetr qaz və 240 milyon ton kondensat həcmində dəyərləndirilib. Azərbaycan dünyanın ən nəhəng karbohidrogen yataqlarından olan "Şahdəniz" in sayəsində qaz ixrac edən ölkə kimi tanınıb.

Prezident İlham Əliyev "Şahdəniz"i yüksək dəyərləndirərək demişdir: "Şahdəniz" yatağı ən azı yüz il bundan sonra Azərbaycanı və tərəfdaş ölkələri qazla təchiz edəcəkdir. Eyni zamanda biz ixrac coğrafiyamızı genişləndirmək əzmindəyik... Əgər

"Şahdəniz" üzrə kontrakt imzalanmasaydı, bu gün biz növbəti başqa ölkələrin, öz enerji təhlükəsizliyimizi təmin edə bilməzdik. Çünki "Şahdəniz" bizim üçün əsas mənbədir. Biz bütün bu işləri görməklə Avrasiyanın yeni enerji xəritəsini tərtib edirik və Azərbaycan uzun müddət bundan sonra bir çox ölkələr üçün strateji tərəfdaş olaraq qalacaqdır".

"Şahdəniz" Bakıdan Adriatik dənizinin İtaliya sahillərinədək uzanan 3500 kilometrlik "Cənub qaz dəhlizi"nin əsas ehtiyat mənbəyidir. Keçən ilin son günü Trans-Adriatik Qaz Boru Kəmərinin (TAP) istifadəyə verilməsi ilə dəhliz tam fəaliyyətə başlayıb. Belə ki, TAP genişləndirilmiş CQBK (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri) və TANAP-la (Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri) neqlə olunan "Şahdəniz-2" qazını qəbul edərək Avropadakı istehlakçılara çatdırır. Gürcüstan və Türkiyə isə "Şahdəniz-1"-dən 15 ilə yaxındır qaz alırlar. Mavi yanacaq Gürcüstan CQBK ilə şərtlənir. Gürcüstan-Türkiyə çərçivəsində CQBK-ya qoşulan xətt 2007-ci ildən yana-

cağı Əzrurumadək daşıyır. Bu xətt bütövlükdə Bakı-Tbilisi-Əzrurum kəməri adlanır. "Şahdəniz" in kondensatı isə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinə vurulur.

AÇG yataqlar blokunun işlənməsi layihəsinin reallaşdırılması çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu cari ilin yanvar-avqust aylarında 3 milyard 488,5 milyon dollar gəlir əldə edib. Qeyd edək ki, indiyədək, yeni 2001-ci ildən etibarən AÇG layihəsi üzrə gəlir 152 milyard 893 milyon dollardır. 2020-ci ildə AÇG layihəsi üzrə gəlir 3 milyard 522,7 milyon dollar təşkil etmişdir.

AÇG-dən əldə olunan gəlirlər bu yataqlar blokunda hasilatın ahəngdar və təhlükəsiz davam etdiyini təsdiqləyir. AÇG 1997-ci ilin noyabr ayında "Çıraq" platfor-

likdə təxminən 85 milyon barel, yeni 11 milyon ton neft hasil olunub.

"Azəri Mərkəzi Şərqi" AÇG-nin 9-cu platforması olacaq. Məlum olduğu kimi, 2017-ci ilin sentyabr ayında AÇG-nin birgə işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında dəyişdirilmiş və yenidən işlənmə sənədi imzalanmışdır. Saziş 2050-ci ilin əvvəlində davam edəcək. Bununla bağlı "Azəri Mərkəzi Şərqi" layihəsi həyata keçirilib. Yeni platforma da bu layihə çərçivəsində tikilib. 2023-cü ildə "Azəri Mərkəzi Şərqi"dən ilk hasilat əldə etmək üçün həyata keçirilən mühəndis-layihə, tədarük və istehsal-quraşdırma işləri qrafikə uyğun davam edir.

1994-cü ilin sentyabr ayında "Azəri-Çıraq-Günəşli"nin tammiqyaslı işlənməsi müqaviləsi imzalanandan sonra yataqların təminatı ehtiyatlarının 511 milyon ton olduğunu bildirmişdilər. İndi mütəxəssislər burada sərvinin daha çox - ən azı 1 milyard ton olduğunu fikrini söyləyirlər.

Göstərilən faktların özünü təsdiqləyir ki, Xəzər qaynaqdakı bu nəhəng neft-qaz mənbələri - "Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" Azərbaycan iqtisadiyyatının əsas dayaq sütunları olaraq qalır.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Görkəmli pediatr alim, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının müxbir üzvü, Rusiya Elmlər Akademiyasının üzvü, Əməkdar elm xadimi, Dövlət mükafatı laureatı, "Şöhrət" və "Şərəf" ordenli, tibb elmləri doktoru, professor Adilə Əvəz qızı Namazovanın anadan olmasından 95 il keçir. Adilə xanımın bütün həyatı insanlıq, xeyirxahlıq, mənəvi saflıq, dövlətə, xalqa və onun genetik fonduna sədaqətli xidmət nümunəsi olmuşdur.

İnsanlığa xidmət nümunəsi

Azərbaycan çox böyük tarixə malik ölkədir və bu tarixin hər dövründə xalqın qürur mənbəyi, şöhrət tacı olan qadınlar olmuşdur. Qadınlar ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etmiş, təhsilin, mədəniyyətin, müxtəlif elm sahələrinin, o cümlədən insan sağlamlığı ilə bağlı olan tibb elminin və səhiyyənin inkişafı üçün çox iş görmüşlər. Bu işlərə hər zaman yüksək dəyər verən Ulu Öndər Heydər Əliyev o fikirdə idi ki: "Azərbaycan qadınları xalqımızın adət-ənənələrini, mədəniyyətini, elimini, intellektual potensialını yüksək səviyyədə təmsil etmişlər və bu, indi də belədir. Qadınlar dövlətimizin, vətəndaşlarımızın, müstəqilliyimizin, bu günümüzün, gələcəyimizin dağadığıdır". Ulu Öndərin layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev də qadınların cəmiyyətimizin inkişafındakı rolunu qiymətləndirərək deyirdi: "Tariximizin hər bir dövründə qadınlarımız cəmiyyətimizin sarsılmaz mənəvi dayacağı olmuş, ölkəmizin bu günkü simasının müəyyənlişməsi üçün böyük fədakarlıqlar göstərmişlər".

Dövlətimizin və onun gələcəyinin dayağı olan bu cür fədakar qadınlar sırasında, xüsusilə XX və XXI əsrlərdə tanınmış elm və təhsil xadimləri də az olmamışdır. Onlardan biri də həyatını körpələrin, uşaqların sağlamlığına, onların təbəssümünə və deməli, millətin gələcəsinə, gələcəyə sərf etmiş, ömrünü bu yolda xas kimi eritmiş Adilə xanım Namazova olmuşdur.

Adilə Namazova 1949-cu ildə Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun Pediatriya fakültəsini bitirdikdən sonra SSRİ Mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda (Moskva) pediatriya elminin dünya şöhrətli patriarxı akademik G.N.Speranskiyin rəhbərlik etdiyi Uşaq xəstəlikləri kafedrasının aspirantı olmuş, 1959-cu ildə orada tibb üzrə namizədlik, 1965-ci ildə SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının Pediatriya İnstitutunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmiş, 1967-ci ildə SSRİ-nin Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən professor elmi adını almışdır.

Azərbaycanın ilk qadın pediatr alimi, istedadlı pedaqoq Adilə Namazova 1971-ci ildə SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının müxbir üzvü, 1983-cü ildə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, 1993-cü ildə Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının (2003-cü ildən Rusiya Elmlər Akademiyasının) həqiqi üzvü seçilmişdir.

Bir Azərbaycan xanımına, eyni zamanda bir əl ağbırçısına xas olan bütün gözəl xüsusiyyətləri, insani dəyərləri, intellektual keyfiyyətləri özündə birləşdirmiş Adilə Namazova dünya tibb elminə əvəzolunmaz töhfələr vermiş böyük alim, yüksək vətəndaş-

lıq, humanizm və ürək saflığının mücəssəməsi olan bir insan idi. Adilə Namazovanın kim olduğunu öz sözləri ilə çox dəqiq ifadə etmək mümkündür. "Bu dünyanın varidövləti, hamısı boş şeydir. İnsana həyatda ancaq hörmət, cansəhəliyi, xeyirxahlıq, bir də məhəbbət lazımdır. Bu gün gəriyə dönüb baxanda, həyat yoluna nəzər salanda peşmanlıq hissi keçirdiyim heç bir şey yoxdur. Həmişə bacardığım qədər xalqımıza xidmət etməyə çalışmışam..." - deyirdi Adilə xanım.

Özünün doğma övladları olmasa da, övladlığa götürdü-yü uşaqlarla bərabər, həyatını, varlığını, gələcəyini xilas etdiyi, ümid bəxş etdiyi hər bir körpənin, deməli, yüzlərlə, minlərlə insanın anası idi Adilə xanım.

Ömrünün son anlarına kimi millətine layiqincə xidmət göstərməyi, gənc nəslin sağlamlığının keşiyində səfərbər əsgər kimi durmağı, respublikamızı, xalqımızı üçün dəyərli həkim və alim kadrlar yetişdirməyi həyat kredo su seçmiş Adilə Namazova təkcə Azərbaycanca deyil, bütün Yaxın Şərqdə pediatriya üzrə ilk qadın elmlər doktoru, ilk professor olmuşdu.

Tanınmış alimin elmi fəaliyyətinin əsas istiqamətlərini uşaqlarda kəskin revmatizm zamanı ürək-qan damar sisteminin funksional vəziyyətini öyrənməli, anadangəlmə ürək qüsurlarının diaqnostikası, diferensial diaqnoz, belə qüsurlar zamanı cərrahi əməliyyata göstəriş və əks-göstərişin müəyyənlişdirilməsi problemləri, uşaqlarda hipertoniya və hipotoniya xəstəliklərinin epidemiologiyasının, klinikli əlamətlərinin xüsusiyyətlərinin, təzahür formalarının öyrənilməsi, profilaktika və müalicə usullarının işlənilib hazırlanması və səhiyyə praktikasına tətbiqi təşkil etmişdir. Akademik Adilə Namazova bu istiqamətlərin hər biri üzrə bir sıra elmi-nəzəri və klinikli-praktiki nailiyyətlər əldə etmiş, tədqiqatlarının ən mühüm nəticələrini 500-ə yaxın elmi əsərdə, o cümlədən 32 monoqrafiyada nəşr etdirmişdir. O, həmçinin 5 ixtiranın müəllifi idi. Azərbaycanın tibb elminin bütün dünyaya üzrə keçirilən onlarla mötəbər elmi tədbirdə, konqres, qurultay və simpoziumlarda uğurla, ləyaqətlə təmsil etmişdir.

Akademik Adilə Namazova son illər biotibbi etika problemləri sahəsində də səmərəli çalışaraq Azərbaycanca ilk dəfə "Azərbaycan və ingiliss dillərlə sənəballı əsər və bir neçə kitab nəşr etdirmiş, həmçinin müvafiq tədris vəsaitləri, universitet və kolleq tələbələr üçün təhsil proqramları hazırlamışdır.

Akademik Adilə Namazovanın Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Biologiya və Tibb Elmləri Bölməsinin (BTB) üzvü kimi fəaliyyətini də xüsusilə qeyd etmək lazımdır.

Adilə xanım AMEA-nın və BTB-in bütün iclaslarında, elmi tədbirlərində fəal iştirak edirdi. Heç bir elmi və elmi-təşkilati tədbiri buraxmayan akademik müzakirə edilən məsələlərlə bağlı hər zaman öz fikrini bildirir, dəyərli töhfə və təşəbbüslər çıxış edir, məsləhətlərini əsirgəmir. Bu mənada akademik Adilə Namazovanın 2016-cı ildə AMEA-nın "Akademik Mir-əsədulla Mirqasimov adına mükafatı"na layiq görülməsi də təsadüfi deyildir.

Adilə xanım həmçinin gözəl pedaqoq idi. O, 1965-2020-ci illərdə Azərbaycan Tibb Universitetinin II Uşaq xəstəlikləri kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışmış, özünə və başqalarına qarşı olduqca tələbkar elm və səhiyyə təşkilatçısı, gözəl və savadlı müəllim kimi həmkarlarının və tələbələrini yadına özünü əbədi həkk etdirmişdir. Adilə Namazova alim-pedaqoq kimi çalışdığı müddətdə tibb üzrə 12 elmlər və 72 fəlsəfə doktoru hazırlamaqla elmi məktəb yaratmışdır. Bu gün onun yetişdirdiyi kadrlar təkcə respublikada deyil, həmçinin bütün MDB məkanında uşaqların sağlamlığı uğrunda fədakarlığına çalışırlar.

Adilə xanımın ictimai fəaliyyəti də çoxcəhətli olmuşdur. 1980-ci illərin sonunda Adilə Namazova SSRİ Ali Sovetinin üzvü, Azərbaycan və Orta Asiya Qadınlar Komitəsinin sədri seçilmişdi. Ali Sovetin iclaslarında erməni təvəllülərinə verdiyi tutarı cavablara görə onları və dəstəkləyicilərini təhdidləri ilə üzəlişmişdi. 20 Yanvar qırğınında sonra Moskvada təşkil olunmuş SSRİ Ali Sovetinin növbəti sessiyasının iclaslarında, həmçinin M.Qorbaçovla bir-başa görüşdə Azərbaycan haqqında qətiyyətli cəsarətlə deməkdən, ittifaq rəhbərliyini ittiham etməkdən çəkinməmişdi.

Adilə Namazovanın Ulu Öndərlə münasibətlərinə də mütləq toxunmaq lazımdır. Heydər Əliyev Adilə Namazovanın fəaliyyətini hər zaman yüksək qiymətləndirir, onu Azərbaycanda elmi pediatriyanın banisi adlandırdı. Hələ 1976-cı ildə Heydər Əliyev Adilə xanımı qəbul etmiş, ölkəmizdə tibb sahəsində olan çatışmazlıqlarla bağlı onu fikrini öyrənmişdi. Adilə xanım müəyyən sahələrdə elmlər doktorlarının yoxluğunu və tibb üzrə elmi-tədqiqat institutlarının üçüncü dərəcə kateqoriyası olduğunu əsas problemlər kimi göstərmişdi. Ulu Öndər hər iki məsələnin həll üçün təşkil və ciddi addımlar atmışdı. Tibb üzrə müxtəlif istiqamətdə 30-a qədər gənc elmlər namizədi məşğul saxlanıldı Moskva, Leningrad və Kiyevdəki baş institutlara eza-miyyəyə göndərilmiş, 4-5 ildən sonra onların hamısı elmlər doktoru kimi respublikamıza qayıtmışdılar. Heydər Əliyev görüşdən qısa müddət sonra Azərbaycanda olan tibb

üzrə elmi-tədqiqat institutlarının hamısının birinci kateqoriyaya keçirilməsinə nail olmuşdu. Bununla da onların təchizatı yaxşılaşmış, əməkdaşları məaşları yüksəlmiş, elmi iş görməyə imkanları artmışdı. Adilə Namazova tez-tez xatırlayır ki, onun kadr hazırlığı sahəsində ciddi-cəhdlərinə görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə Əliyeva də hər zaman dəstək olmuşdu.

1994-cü ildə Ulu Öndər Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində Tibbi-pediatriya fakültəsinin yaradılmasına Adilə Namazovanı cəlb etmiş, fakültənin onun "himayəsinə" vermişdi. Adilə Namazova həmin missiyanı həvəslə yerinə yetirərək əvvəlcə universitetdə zəngin tibbi kitabxana yaratmış, tədris proqramları tərtib etmiş, il ərzində bir neçə dəfə Naxçıvana gedib orada elmi, tibbi müəhazirələr oxumuşdu. Bu gün də Adilə Namazova Naxçıvan Dövlət Universitetinin Tibbi-pediatriya fakültəsinin "Mənəvi Anası" hesab edilir. Hazırda Naxçıvan özünü pediatrlarla təm-təm edir, hətta xarici ölkələrdən də gəlib orada təhsil alan tələbələr var.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva də Adilə Namazovanı bir şəxsiyyət, təbib, alim və gözəl insan kimi yüksək dəyərləndirir, ona səmimiyyətlə, hörmətlə yanaşırdılar. Akademik Adilə Namazovanın çoxsaylı dövlət mükafatları sırasında Azərbaycan SSR-in Dövlət Mükafatını (1981), "Əməkdar elm xadimi" fəxri adını (1982), Azərbaycan Respublikasının "Şöhrət" (1996) və "Şərəf" (2011) ordenlərini, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fəxri Diplomu"nu (2016) xüsusilə qeyd etmək lazımdır.

Azərbaycanın pediatriya elminin görkəmli nümayəndəsi akademik Adilə Namazova ötən ilin dekabrında, ömrünün 94-cü ildində haqq dünyasına qovuşmuşdur. Yoxluğu onu tanıyanların hər birində dərin kəlləndirmişdir. Ancaq bu da bir təskinlikdir ki, Adilə xanım hələ dünyasını dəyişməmiş doğma Qarabağ torpağının, Ağdamın xilasının sevincini qəhrəman Azərbaycan Ordusuna, Ali Baş Komandanına minnətdarlıq hissi ilə yaşaya bilmişdir. Əminəm ki, bu gün Qarabağın, o cümlədən doğma Ağdamın yenidən qurulması, çiçəklənməsi, böyük dirçəliyi onun vətən sevgisi ilə yoxluluq ruhunu da şad edirdi.

Özünü artıq aramızda yoxdur, ancaq elmi nailiyyətləri, əsərləri, elmi məktəbi, tələbələri, özünün və ömrünə ömür qatdığı insanların xeyirxah əməlləri bu alicənab insanı və gözəl alimi yaşadır və daim yaşadacaqdır.

İradə HÜSEYNOVA,
AMEA-nın vitse-prezidenti,
akademik

Gəncədə dahi şair Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş ümumşəhər tədbiri keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən, bu il ölkədə dahi şair, böyük mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin 880 illiyi ilə əlaqədar olaraq "Nizami ili" elan olunub. Bu münasibətlə Gəncədə ümumşəhər tədbiri keçirilib.

Tədbirdə Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, Türkiyənin Gəncədəki Baş Konsulu Zeki Öztürk, Gürcüstanın Gəncədəki Baş Konsulu Nikolos İaşvili, Milli Məclisin deputatları, müəssisə, təşkilat rəhbərləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə qonaqlar Nizami Gəncəvi yaradıcılığına həsr olunan sərgiyə baxış keçiriblər. Sərgidə Gəncə Dövlət Kukla Teatrının, Gəncə şəhər Uşaq İncəsənət və Uşaq Rəssamlıq məktəblərinin, o cümlədən Gəncə Dövlət Rəsm Qalereyasının hazırladığı sənət əsərləri nümayiş etdirilib.

Rəsmi açılışda "Nizami ili" çərçivəsində keçirilən tədbirin torpaqları işğaldan azad olunmuş qalıb ölkədə qeyd olunmasının ikiqat sevincə səbəb olduğu xüsusilə vurğulanıb, Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra Nizami Gəncəvi yaradıcılığına nəzər salınıb. Bildirilib ki, Nizami Gəncəvi ömrü boyu dövrün mühüm mədəniyyət mərkəzlərindən olan qədim Azərbaycan şəhəri Gəncədə yaşayıb-yaradıb. O, Yaxın və Orta Şərq fəlsəfi-ictimai, bədii-estetik düşüncə tarixini zənginləşdirən ecazkar söz sənəti incilərini məhz burada ərsəyə gətirirdi. Dahi şairin geniş şöhrət tapmış "Xəmsə"si dünya poetik-fəlsəfi fikrinin zirvəsində dayanıb. Mütəfəkkir şair çox sayda davamçılarından ibarət böyük bir ədəbi məktəbin bünövrəsini qoyub. Nizamının ən məşhur kitabxana və muzeyləri bəzəyən əsərləri Şərq miniatur sənətinin inkişafına da təkan verib.

Rəsmi hissədən sonra Gəncə Dövlət Dram Teatrının təqdimatında "Xəmsə" ədəbi-bədii kompozisiyası nümayiş etdirilib. Sonra Gəncə Dövlət Filarmoniyasının xalq çalğı aletləri ansamblının ifasında konsert proqramı nümayiş olunub. Konsertdə Xalq artisti Sevinc İbrahimova, Əməkdar artistlər Kemalə Tağızadə, Mehpara Cəfərova, Tural Abdullayev və digər ifaçıların çıxışları şəhər sakinlərinin zövqünü oxşayıb.

Tədbirdə Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü və dəstəyi ilə "Nizamiyanı azad" sayının yaxın günlərdə istifadəyə verilecəyi barədə iştirakçılara məlumat verilib. Saytda dahi şairin həyatı, yaradıcılığı haqqında tədqiqatlar, maraqlı məlumatlar öz əksini tapacaqdır.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və ADA Universiteti Anlaşma Memorandumu imzalayıb

Sentyabrın 9-da İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və ADA Universiteti arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Agentliyin Marketing və ictimaiyyətlə əlaqələr departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumat görə, agentliyin İdarə Həyatının sədri Zaur Əliyev və universitetin İcraçı prorektoru Fariz İsmayılova arasında imzaladığı memorandumun əsas məqsədi agentliyin

universitetlə əməkdaşlığının genişləndirilməsi çərçivəsində tələbələrə dəstək olmaq, o cümlədən karyera hazırlığı, kadrların peşəkar inkişafı, tələbəyönümlü və digər layihələrə dəstək sahəsində birgə fəaliyyətə töhfə verməkdir.

Qeyd edək ki, tərəflər arasında imzalanan memorandum çərçivəsində bir sıra layihə və təlimlərin təşkil olunması nəzərdə tutulur. Bura universitetin ixtisaslaşdırma və digər təlim proqramlarında agentliyin əməkdaşlarının, eləcə də universitet tələbələrindən agentliyin

sağlam həyatın təşviqi mövzusunda keçirdiyi layihələrdə, təcrübə proqramlarında iştirakı, həmçinin birgə marifətləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi daxildir. Bununla yanaşı, agentlik və universitet müvafiq ekspertləri cəlb etməklə birgə təcrübə mübadiləsi proqramlarının və konfransların təşkilini, habelə elmi məqalələrin hazırlanmasını həyata keçirəcək. Eyni zamanda agentlik ADA universitetinin Karyera İdarəetmə Mərkəzi ilə əməkdaşlıq müddətində istedadlı və təşəbbüskər tələ-

bələri müxtəlif təlim və layihələrə cəlb edərək onların bilik və bacarıqlarının artırılmasına dəstək olacaq.

Tədbirdə həmçinin agentliyin İnsan Resurslarının İdarəedilməsi və inkişafı departamentinin rəhbəri Müşfiq Əmirçanova, Beynəlxalq əlaqələr departamentinin məsləhətçisi Ülvi Salahov, ADA Universiteti Fondunun Prezidenti Natiq Hacıyev və universitetin Karyera İnkişaf Mərkəzinin müvəkkili Təranə Aslanova iştirak ediblər.

Bakıda Beynəlxalq Caz Festivalı keçiriləcək

Sentyabrın 10-dan 18-dək Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Bakıda XVI Beynəlxalq Caz Festivalı keçiriləcək.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ikillik fasilədən sonra keçirilən builki Bakı Caz Festivalı Azərbaycanın qəhrəman şəhidlərinin əziz xatirəsinə, eləcə də çətin zamanların ağırılığı altında ağımlayan caz musiqisinin ruhuna həsr olunur.

Bu il Bakı Caz Festivalı, həmçinin mövcud epidemioloji vəziyyətdən nəzər alınaraq karantin qaydalarına uyğun şəkildə keçirilməsi ilə fərqlənəcək. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, Bakı Caz Festivalı beynəlxalq səviyyədə qalır və dünyanın hər yerindən ən yaxşı musiqiçiləri öz ətrafına toplayaraq yüksək standartlara uyğun təşkil olunacaq.

Festivalın konsertləri "BeerHall and MusicClub" və "Art TowerGallery"də, qala konsert isə sentyabrın 18-də "ShahdagNightClub"da keçiriləcək.

Bu il festivala Hollandiya, Macarıstan, Türkiyə, Rusiya, İsrail, Almaniya, Lüksemburq və Gürcüstandan qruplar qatılacaq. Festivalda xarici həmkarları ilə birlikdə azərbaycanlı cazmenlər - Əməkdar artistlər Rain Sultanov, İsfar Sarabski, musiqiçilər Elbəy Məmmədov, Əlvin Başirov, Diana Hacıyeva, Əfqan Rəsul, Nicat Aslanov və başqaları çıxış edəcəklər.

Bakı Caz Festivalı ənənəvi olaraq uzun illərdir keçirilən və artıq istedadlı musiqiçilərin nəslini yetişdirən caz ifaçıları yarışmasına xüsusilə diqqət yetirilir. Builki festival çərçivəsində də gənc istedadlar üçün müsabiqə təşkil olunacaq.

Sentyabrın 10-da festival çərçivəsində azərbaycanlı rəssamlar Hüseyn Haqverdiyev, Bəhram Xəlilov, Rüstəm Hüseynov, Arif Quluzadə "Improvisedbyndustry" layihəsini təqdim edəcəklər. Sentyabrın 17-də isə dizayner Leyla Əhmədovanın moda nümayişi - caz mövzusunda tamamilə yeni bir kolleksiyası təqdim olunacaq.

Sentyabrın 11-12-də "İncəsənət qülləsi" ("Art Tower") qaleresiyasında caz-kino proqramı - keçən əsrin əfsanəvi filmlərinin nümayişi olacaq.

Bu il də Bakı Caz Festivalının ayrılmaz hissəsi olaraq ustad dərsəri və cəmiyyətlər (jam-session) təşkil ediləcək.

Qeyd edək ki, Bakı Caz Festivalı axırıncı dəfə 2019-cu il 18-27 oktyabr tarixlərində "Daha çox caz, daha çox intellekt" şüarı altında keçirilmişdi.

Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisində Moskvanın 874-cü ildönümünə həsr edilmiş "Moskva-Bakı: qəlblər qoşa döyünür" adlı tədbir keçiriləcək

Sentyabrın 11-12-də Moskvadakı Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisinin (XTNS) "Azərbaycan" pavilyonunda Moskvanın 874-cü ildönümünə həsr olunmuş "Moskva-Bakı: qəlblər qoşa döyünür" adlı bayram tədbiri keçiriləcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Moskvalıların və Rusiya paytaxtının qonaqlarının, eləcə də diaspor nümayəndələrinin iştirakı gözlənilir. Tədbirin qonaqları sərgi-yarmarka zonasında Azərbaycan məhsulları ilə tanış olmaq, məşhur Azərbaycan çayının dadına baxmaq, milli üslubda tərtib olunmuş foto zonasında yadda qalan fotolar çəkmək imkanı əldə edəcək, Azərbaycanın paytaxtı Bakının siluetlərinin və sevimli Moskvanın görkəmli yerlərinin rəsmlərini çəkmək bacarıqlarını sınaqdan keçirə biləcəklər.

Milli xoreografiya kollektivlərinin ifasında Azərbaycan rəqsəri və xalq çalğı aletlərində canlı musiqi heç bir qonağı laqəy qoymayacaq. Azərbaycan paytaxtı və respublikanın tarixi yerləri üzrə virtual tur bütün sərhədləri qısa müddət ərzində silmək və qonaq-pərəvr ölkəmizdə olmaq üçün unikal şans olacaq.

Tədbirin açılışı sentyabrın 11-də saat 13:00-dan 19:00-dək davam edəcək.

VƏTƏN SƏNƏ OĞUL DEYİR

1993-cü il iyulun 23-ü - Ağdamın işğal günü yaddaşımda əbədi donub qalıb: həm də həmin mənzərəni canlı deyil, dövlət televiziyasının ekranından qəlbimə, yaddaşımdın dirliyinə köçürmüşəm.

O vaxt televiziya hadisələri istedikləri yerdən bir-birə reportaj kimi yayırdılar: AZTV ilə də belə olmuşdu: gündüz təxminən saat 3-də kameralar köhnə (!!!) Ağdam-Bərdə yolunu obyektivin ağzına verib Qarabağın mərkəzi şəhərinin necə işğal olunmasına güzgü tuturdular. Yolboyu düzülənmiş insanlar yayın istisində birca anlıq nəfəs dərmək üçün yerə çökür və elə bu anda da o dünya ilə bu dünya arasında haqq-hesab edirdilər. Kameralar da yolun solunda çömbəlmiş arvad-uşağı göstərirdi. Orta yaşlı qadın yaşı qurumuş gözlərini silə-silə sol yanında yerə uzadılmış kişi meyitini göstərərək deyirdi: - Buyurun, bu da qohum, burda canını bizlərə tapşırıb, haqqın dərgahına qovuşub. İndi bilmirəm ki, bu rəhmətliyi harada dəfn edəcəyik...

Məncə, bundan ağır dərd ola bilməzdi həmin anda: öz torpağında can verəsən, amma harada dəfn olunacağı bilinməsin.

Üstündən 30 iləkdə vaxt ötüb, ancaq mən bu sözləri heç cür unuda bilmirəm.

Journalistikada ustadım saydığım rəhmətlik Zeynal Mirzə oğlu Babayevə də belə olub. Özünlü danışdığına görə, ötən əsrin 50-ci illərində günlərin bir günü onu komsomolun Mərkəzi Komitəsinə çağırıb dənizdə boğulan qızları xilas edərkən son nəticədə özü quduz dalğalarının qurbanına çevrilmiş oğlandan - məktəbli Tofiq Hüseynovdan yazmaqı həvalə edirdilər.

Biz indi danışanda belə deyə bilirik: "Həvalə edirlər". O vaxt isə bu, mühüm partiya tapşırığı sayılırdı, jurnalist üçün ölüm-dirim məsələsi idi. Gənc jurnalist haqq dünyasına qovuşmuş məktəbdən yə qəhrəman səviyyəsində yazmalı, ya da onun səviyyəyə yüksəlməli idi. Zeynal müəllimin qismətinə ikinci variant düşmüşdü.

Məşhur kino rejissoru Eldar Quliyev 1972-ci ildə çəkdiyi "Var olun, qızlar!" bədii filmində bu əhvalatı ekranlaşdırmış və Tofiq Hüseynovu, yunmaq desək, milli qəhrəman səviyyəsində göstərmişdi. Ümumiyyətlə, Zeynal müəllimin jurnalistika həyatında belə qəhrəmanlar az olmayıb. Daha birini xatırlayırıq. 1970-ci illərin ortalarında onu Bakıdan dənizdə gəzəndə Zərdab rayonuna yola salmışıq yadına düşür - haqqında yazacağı oğlanın ata yurdu burası idi. Fotomüxbir Üzeyir Muradovla birgə getmişdik bu səfərə. Bakıya qayıdandan sonra "Azərbaycan gəncləri"nin bütöv bir səhifəsi boyda məqalə yazıldı: "Əbədiləşən ömür". Son vaxtlarcan ələ bildirdim ki, bu yazı qələtdə dərc olunmayıb. Hərçənd yazı bütün texniki tələblərə tam cavab verirdi, üstəlik, komsomolun həmin günlərdə açılan qurultayına da tamamilə uyğun gəlirdi.

Bu, bilavasitə özümün şahidi olduğum bir faktıdır. Amma dolayısı ilə şahidlik elədiyim başqa bir fakt da var. "...Özünü 21 yaşında". Ötən əsrin 70-ci illərinin ortalarında bütün Sovet İttifaqında komsomol təşkilatları hər yerdə məşhur yazıçı Konstantin Simonovun ey-

Vətən naminə - Vətən uğrunda

niadlı sənədli povestini oxuyur, əzbətləyir, gündəlik həyatlarında yaşadığı yeni qəhrəmanın meydana gəlməsi ilə fəxr edirlər. Zərif deyildi, Anatoli Merzlyovun adı komsomolun elə təxminən həmin günlərdə keçirilən növbəti qurultayında MK-nın hesabat məruzəsinə salınmış və arxada qalan dörd il üçün komsomolçuların rəşadət nümunələrindən biri kimi təqdim edilmişdi.

Əslinə qalsın, Anatoli bir elə də böyük rəşadət göstərmişdi: Ryazan vilayətindəki sovxozların birində taxıl zəmininin yanına başlandıqını görürək heç yerdə, heç kəsə xəbər eləmədən traktorun sürəkən arxasına keçərək təkbaşına zəmini söndürməyə başlamış və son nəticədə nə bu istəyini nail olmuş, nə də alovun içindən özünü və texnikanı salamat çıxarıb almışdı...

Sovet ordusunun əsgəri, ağdamlı Rəhəb Məmmədovla da belə olmuşdu. 1987-ci il fevralın əvvəllərində Gürcüstanda sel-su daşqınlarının ağızından ZTR vasitəsilə 30-a qədər adamı (halbuki adı halda ZTR-ə cəmi 14 nəfər sığısa bilir) ölümün ağızından xilas edərkən özü qurban olmuşdu.

Onun bu şücaətindən yazmaqı o vaxt "Molodoye Azerbaydjan" qəzeti redaksiyasına təzəcə işləməyə gəlmiş filologiya elmləri namizədi Rövşən Mustafayevə tapşırılmışdır. "Azərbaycan gəncləri"ndə bu yazının sonrakı taleyi ilə mən məşğul oludum: yazını törcümə elədim, qəzetdə tərtibatını verdim.

Rəhəb Məmmədov 19 yaşında, ölümündən sonra SSRİ-nin ən hörmətli mükafatlarından olan "Qırmızı ulduz" ordeni ilə təltif edildi...

Daha bir gənc qəhrəmanın xalqa tanınmasında da iştirak etmişəm: əslən Zərdab rayonunun

Şəftəhal kəndindən olan Rəhəb Kərimov orta məktəbdən sonra Yeni Bakı Neft Emalı Zavodunda işə girmiş və burada sonradan qəhrəman səviyyəsində qiymətləndirilən hərəkətləri eləmişdi: 1977-ci il martın 6-sı, gəncin bir əlində baş verən partlayışdan sonra zavod yanmağa başlamış, Rəhəb də digər yanğınsöndürən yoldaşları ilə birlikdə alovu söndürmək, yoldaşlarını alovun içindən xilas etmək məcburiyyəti qarşısında qalmışdı. Üç nəfəri alovun içindən çıxarmış, dördüncüdə alovlanan şalbanlardan biri arxadan yolu bağlamış və elə bu da Rəhəb zəminində xilas olmaq ümidlərini kəsmişdi; Rəhəb yanbayarı özü də yəni və hadisədən əvvəl dünyasını dəyişmişdi.

Həmin il iyulun 23-də Leonid Brəjnevın imzaladığı fərmanla onun bu şücaəti "Qırmızı ulduz" ordeninə layiq görülmüşdü.

Biz indi bu qəhrəmanların həyatının cavan çağlarında qurban gəlməsinin bütün-lüklə ideya, ideologiya naminə yozulmasını istəməzdik. Lakin reallıq budur ki, haqq-qəti gözünə açılacaq gözle baxmaq və sənət imperiyası dövründə formallaşmış bəzi haqqıqların əsl mahiyyətini heç olmasa indi - üstündən illər keçəndən sonra söyləməyi zəruri sayırıq.

Mən tələbəlik illərdən Ramizin yaxın qohumu Tahir ilə tanış idim. Hadisənin soruşu çıxanda redaksiyada bir yır-yığış başladı. Belə mövzularda ixtisaslaşmış Zeynal müəllimin Zərdaba gedəcəyi məlum olanda mən də müəyyən köməyi əsirgəmədim. Fotomüxbir Üzeyir Muradov Zeynal müəllimə yol yoldaşı oldu. Bakıya qayıdanda artıq bir səhifəlik yazı hazır idi. Hər cəhətdən abırılı, gözəgəlimli bir mətn almışdı.

Şərur rayonunun Ələkli kənd sakini Nərgül İbrahimova əhd edib, peyman bağladığı həmkəndlisi Adilə ailə həyatı quranda təsəvvürünə belə gətirə bilməzdi ki, ömür-gün yoldaşı ilə 3 ildən də az müddətdə birgə yaşayacaq və bu dünya bərqərar olandan bəri həminin nifrətlə qarşıladığı müharibəyə qurban gedəcək. Həm də təkə özü deyil, 28 yaşlı ömür-gün yoldaşı, Azərbaycan Ordusunun baş leytenantı Adil İbrahimli də.

Nərgül xanımı görmədiyim şəkildə gördüm. Həmin vaxta qədər heç görməmişdim ki, mənə qadın aparsın. Sonradan qadının kimliyi ilə maraqlandıran şəkildəki vəziyyəti təbii sandım: yazıqın şahidinin həyat yoldaşı Nərgül İbrahimovaya imiş. "Ona sonuncu dəfə ancaq belə yaxın ola bilərdim" - Nərgül xanım mərasimdən sonra jurnalistlərə belə demişdi. Məncə, normal qadın sevgisindən ömürlük ayrı düşməsinə bir sözlərdən savayı ayrı cür ifadə edə bilməzdi. Qaldı ki, onun şahid həyat yoldaşının tapulması altın gərib son mənzilə aparmasına, jurnalist həmkarım, ilahiyyətçi Hacı Mehman Fərəclıyev Qafqaz Müsəlmanları İdarəsindəki həmkarlarına istinadla bu hadisəyə belə şərh verdi: "Bu hadisə dinin, imanın pozulması deyil. Əslində cənabın altına yaxın ətrafda kişi xeyli olmayanda qadın gərə bilər. İndiki halda isə bu ən məsələdir: qadının ürəyinə bu hiss gəlibsə, bu, onun müstəsna hüququdur, bu hüquqdan yalnız onun özü özü müstəsna olaraq istifadə edə bilər. Ayrı heç kimin ixtiyarı yoxdur ki, bu məsələyə müdaxilə etsin".

Elə bu sözlər də: "Bilmədim ki, qadınlar da başçıdır. Mən Adil kimi ailə başçısı, ata görməmişəm. Böyük

Azərbaycan Ordusunda xidmətə başlayıb.

2017-ci ildə Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrə qəbul olan Adil orada xidmət göstərən zaman Türkiyədə "Koman-do" kursunu fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

Adil ailənin ortancıl övladı olub. Uşaqlıqdan bəri vətənpərvərliyi və vəzifədarlığından din-imanı ilə seçilib. Atası Asəmov bəy Birinci Qarabağ müharibəsinin qazisidir. 1992-ci ildə müharibəyə könüllü gedib. Bugünə qədər də veteran vəsiqəsinə götürməyib. Deyir ki, məğlub savaşa qalib əsgəri ola bilməzdim.

O özü kimi də oğul böyüdü. Çox sevdiyi atasının adını daşıyan, "dədə" deyərək müraciət etdiyi Adil belə yad edir: "Mənə dedi ki, halallıq ver, mən gedirəm, əmim kimi hərbi olacam. Hələ zarafatla deyirdi ki, mən əmimləndən də yuxarı məqamda olacam. Bəlkə də onun qulağına Allah-Taala demişdi ki, sən elə bir böyük zirvədə olacaqsan ki..." (Burada ata qəhrəmandan göz yaşına qərq olur, sözünü tamamlaya bilmir).

Lakin atanın nə demək istədiyini anlayırıq, onun dədəsi həqiqətən ən yüksək məqama çatıb. Elə bir məqam ki, biz istəsək də, onu təsvir belə edə bilmərik.

Adilin həyat yoldaşı Nərgül xanım onun 12 yaşından bəri tanıyır. Evlilikləri cəmi üç il olsa da, onların sevgisi uzun bir yol qat edib. O deyir: "Mən onu tanıyan vaxtdan bəri həmişə deyirdim ki, gündəliklərin arxasında olan qan yaddaşını dəyişmək istəyirəm. Belə idi onun Vətən sevgisi, dilə təsvir etmək mümkün deyil. Bu, bəlkə də onun dinə böyük inancından irəliləyirdi.

Adil işində peşəkər olduğu kimi ailədə də gözəl başçı idi. Mən Adil kimi ailə başçısı, ata görməmişəm. Böyük

böyük kimi, kiçiklə kiçik kimi davranırdı. Qızına bir ayrı, oğluna bir ayrı, mənə bir ayrı cür yanaşırdı.

Hayat elə gətirdi ki, qızı ilə cəmi 12 gün vaxt keçirə bildi. Evə gələndə ayaqqabısını belə çıxarmamış Əbəlfəzi öpürdü. Övladlarına qarşı sevgisi belə idi.

Adilə üç ildir ki, evliyə. Toyumuzdan bir həftə sonra təlimə getdilər. Heç bir ad gününü, heç bir evlilik ildönümünü birlikdə keçirə bilmədik. Daim kurslarda, təlimlərdə oldu. Həsət çəkdik. İndi də mən ömürlük həsrətə buraxılıb gedirəm...

Adil cavan olmasına baxmayaraq, peşəkər hərbi olub. Son vəzifəsi isə qrup komandiri və baş kəşfiyyatçı idi. Döyüş yoldaşları onun cəsarətindən, müharibənin öz qızgın döyüşlərindəki şücaətindən, son damla qanına qədər vuruşmasından danışırdı. O, Murovdağ uğrunda gedən döyüşlərdə, Suqovuşan, Füzuli, Hadrut, Xocavənd, Şuşa döyüşlərində iştirak edib.

40 gün vuruşub. Son tapşırığı Şuşada olub və elə orada da böyük şücaət göstərərək, yaralı olsa da, qəhrəmancasına vuruşub, lakin mənfur düşmən yenidən ona atəş açıb...

Noyabrın 7-də Adil ölümün qarşısında sinə gərib, ən son məqamda isə Şəhidlik şərəfini dadıb.

Hayat yoldaşı Nərgül xanım deyir ki, Adilə son dəfə oktyabrın 26-da danışıb. Nərgül xanım qardaşı Elton Qənbəli şahid olduğu üçün telefonla danışmış. Nə qədər təmtəraqlı səsənsə də, faktıdır: həyat yoldaşı Nərgülə deyib ki, qardaşın Elton Şəhid olduğu üçün ağlama, o, ən uca məqamdadır, ona görə ağla ki, mən sağam.

Nərgül xanım ona söz verir. Və son məqamda Adilə geyinlərində daşıyan da göz yaş axıtmır, məğrur şəkildə dik dayanır...

Adil İbrahimli 2020-ci il noyabrın 20-si Bakıda, İkinci Şəhidlər Yayıbanında torpağa tapşırılıb. Ölümündən sonra Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

Bu ailənin hərbi sevgisi 39 illik hərbi əmisi, Hərbi Hava Qüvvələrinin polkovnik Elman İbrahimovdur. Adil də, Elton da ona oxşamaq istədikləri üçün hərbi olublar.

Əmisi Elman İbrahimov deyir ki, Adil, Elton, İbrahim və onların bütün yoldaşları, bütün şəhidlərlə fəxr edir: "Onların qanı yerdə qalmayıb. Biz bütün dünyada başsağışı idirik, lakin indi onların sayəsində alımağımız". O, ailəsinə deyir ki, başınızı dik tutun, sizin göz yaşlarınız sevinc göz yaşları olmalıdır.

İndi Adildən iki körpə balası və xatirələri qalıb. Məhz o xatirələrə yaşayab yaşadacaqlar.

Adil İbrahimli ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalına da layiq görülüb. Şəhid ailəsi Bakının Ramana qəsəbəsində üçotaqlı mənzillə təmin olunub.

Şakir YAQUBOV, Əməkdar mədəniyyət işçisi

Daha 5 qazımız "YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyəyə göndərilib

Ağır yaralanan daha 5 qazımız "YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyəyə göndərilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, İdrisov Ərşad Rafiq oğlu, Misirzadə Rəhəb Mubəriz oğlu, Əməli Nurlan Şirzad oğlu, Səmədov Ceyhan Eldar oğlu, Əzizli Səddad Nazim oğludur.

"YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyədən ölkəmizə gətirilən, həmçinin yerli həkimlərin rəyi nəzərə alınaraq qazılarımızın müvafiq müayinə, müalicə və reabilitasiya prosesi qarşada olkədə davam etdiriləcək.

"YAŞAT" Fondu qazılarımızın müalicəsini tam yekunlaşana qədər nəzərdə saxlayacaq. Fond tərəfindən həkim rəyi əsasında ağır yaralı olan qazılarımızın müalicə üçün xaricə davamlı şəkildə göndərilməsi təmin edilir. Xatırladaq ki, fond tərəfindən bu günə qədər 131 qazımız müalicə üçün Türkiyəyə göndərilib. Onlardan 81-nin müalicə proseduru artıq uğurla yekunlaşıb və Vətənə qayıdıblar. Qazılarımızın qarşıda aylarda müalicəsi üçün nəzərdə tutulan dərman vasitələri də fond tərəfindən təmin edilir.

"YAŞAT" Fonduna müraciət etmək və fondun fəaliyyəti ilə tanış olmaq üçün yashat.gov.az portalı istifadə edə bilərsiniz. Fondun hesabatlılığı ilə tanış olmaq üçün keçid: <https://yashat.gov.az/report/tableau> Həmçinin fondun 8110 "Çağrı Mərkəzi" fəaliyyət göstərir.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun HHM birləşmə, hissə və bölmələrində kompleks məşq keçirilib

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hava hücumundan müdafiə birləşmə, hissə və bölmələrində kompleks məşq keçirilib. Şəxsi heyətin sayıqlığı və peşəkərliyi yoxlamaq üçün məşqə Ordu aviasiyası da cəlb edilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, kompleks məşqə Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hava hücumundan müdafiə birləşmə, hissə və bölmələrinin yüksək döyüş hazırlıq vəziyyətinə gətirilməsi ilə başlanılıb.

Plana əsasən, zenit-raket, radiotexniki və quru qoşunlarının hava hücumundan müdafiə bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqədə şərti düşmən zərbələrinin dəf edilməsi məşq etdirilib.

Komandir və döyüş heyətlərinin real döyüş şəraitində hava hücumundan müdafiə döyüşünün aparılması vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə şərti düşməni təqdim edən Ordu aviasiyası praktikı uçuşlara məşqlərə cəlb olunub.

Pilotlar tərəfindən hava hücumundan müdafiə vasitələrinin təsi-

rinin dəf edilməsi üçün mürəkkəb pilotajı manevrlər yerinə yetirilib.

Radiotexniki bölmələrin kəşfiyyat vasitələri ilə düşmən hədəfləri aşkar olunma həddinə çatdırılaraq əldə olunmuş məlumatlar komanda məntəqəsinə ötürülüb. Döyüş heyətləri tərəfindən hava hücum vasitəsinin dövlət hava sərhədinə uçub çatma vaxtı və zenit-raket divizionlarının məhv etmə zonasına girmə ardıcılığı üzrə hesabatlara aparılıb.

Düşmənin hava hücum vasitələri növbəti qüvvələrin 1 nömrəli hazırlığı gətirilmə həddinə çatdırılaraq zenit-raket bölmələrinə 1 nömrəli hazırlıq elan olunaraq alınmış döyüş tapşırığına əsasən

zenit-raket bölmələrinin komanda məntəqəsi hədəflərini aşkarlaması, izlənməsi və məhv edilməsi üzrə fəaliyyətləri yerinə yetirib.

Döyüş heyətləri tərəfindən zenit-raket bölmələrinin raket ehtiyatının təyin olunmuş normaya çatdırılması üçün buraxıcı qurğulara döyüş raketləri doldurulub.

Quru qoşunlarının hava hücumundan müdafiə bölmələri əşası və ən aşağı hündürlüklərdə fəaliyyət göstərən düşmənin aşkarlanması, müşahidə və məhv edilməsi üzrə döyüş tapşırıqlarının icrasına davam edilib.

Ehtiyatda olan zenit-raket bölmələri ümumqoşun birləşmələrinin hava hücumundan müdafiəsi-

ni təmin etmək məqsədilə təyin olunmuş start mövqelərində yerləşməni həyata keçirilib.

Obyektin və birləşmələrinin hava hücumundan müdafiəsini

təmin edərkən qorunan ümumqoşun birliklərinin döyüş fəaliyyətlərindən asılı olaraq zenit-raket qoşunlarının hissə və bölmələri quru qoşunlarının hava hücumun-

Beynəlxalq aləm

Əfqanıstanın yeni hökuməti nə koalision, nə də inklüzivdir

Yeni hökumətin andıçmə mərasimi sentyabrın 11-nə təyin olunub. Bu, təsadüfdür mü?

Xəbər verdiyi kimi, "Taliban" Əfqanıstan hökumətinin qurulduğunu bildirdi. Baş nazir Molla Məhəmməd Həsən Axund icra edəcək. Onun müavini hərəkətdən siyasətini formalaşdıran Molla Abdülqanı Bəradardır. İkinci müavinə vəzifəsinə Molla Abdulsalam Xənafi təyin olunub.

Yeni XİN başçısı əmir Xan Motaki, müdafiə naziri Molla Yaqub, daxili işlər naziri Siracəddin Hakkani, mədəniyyət və informasiya naziri Zəbiulla Mücahidir. Təhsil naziri şeyx Məvlavi Nurulla Munir, iqtisadiyyat naziri Məhəmməd Xanif, Mərkəzi Bankın rəhbəri isə Molla Məhəmməd İdris təyin edilmişdir. Göründüyü kimi, taliblərin əvvəlki bəyanatlarının əksinə olaraq, yeni hökumət koalision və ya inklüziv, yeni müxtəlif siyasi qüvvələrin və etnik qrupların nümayəndələrindən ibarət deyil. Üstəlik, orada həm terrorçuluq fəaliyyətində şübhəli bilinən, həm BMT-nin və ayrı-ayrı ölkələrin müxtəlif qara siyahılarında daxil olan simalar var.

Avropa İttifaqı və ABŞ yeni hökuməti tənqid edib, Çin onunla əməkdaşlığa hazır olduğunu bildirib, Rusiya isə gözləmə mövqeyi tutub. Bununla yanaşı, həm Rusiya, həm də Çin Qərblə G7 formatında Əfqanıstanı müzakirə etməyəcəklər.

Ekspertlər taliblərin Kabil üzərində nəzarətindən məhrum olduqları vaxtdan keçən

20 il ərzində heçqədən də yaxşılaşma doğru dəyişdiyi müəyyən etmək üçün gələcək hökumətin tərkibini özünəməxsus test adlandırdılar. Əfqanıstan İslam Əmirliyinin ("Taliban") öz rejimini belə adlandırır) müvəqqəti hökumətinin tərkibinin açıqlanmasından sonra bu testin nəticələri bir mənalı görünür: hökumətdə yalnız taliblər, puştonlar və kişilər yer alıb. Qeyd etdiyimiz kimi, heç bir inklüzivlikdən - yeni siyasi qüvvələrin, etnosların və xüsusilə cinslərin yeni hakimiyyət orqanlarında bərabərliyindən söhbət getmir.

Taliblərlə dialoqun qurulması üçün yeni hökumətdə ən uyğun olmayan fiqur daxili işlər naziri Siracəddin Hakkaniyədir. O, bir çox ölkələrdə, o cümlədən Rusiya Federasiyasında qadağan olunmuş "Taliban"ın Pakistandakı "Hakkani şəbəkəsi"nin lideridir. DIN-in yeni rəhbəri Fe-

deral Təhqiqatlar Bürosu tərəfindən axtarılan şəxslərin siyahısına daxil edilib. ABŞ onun həbsi üçün 10 milyon dollar məbləğində mükafat ayırıb.

Taliblərin diplomatiyasına cavabdeh olan və Qərb üçün ən məqbul sayılan Molla Abdülqanı Bəradar isə hökumət başçısı yox, baş nazir müavini təyin edilib. Baş nazir Molla Məhəmməd Həsən Axund "Taliban"ın qurucularından biridir və hələ də BMT sanksiyaları altındadır. Molla Axund müdafiə naziri Molla Yaqubla yanaşı, 1990-cı illərdə hakimiyyətə gəlmiş taliblərin "köhnə qvardiyası"na aiddir. Amma ölkəyə rəsmi olaraq "Taliban"ın lideri və Şura başçısı əmir Heybatulla Axundzadə rəhbərlik edəcək. Taliblər nə seçki, nə də Əfqanıstan üçün ənənəvi olan qəbilə liderlərinin toplantısının çağırılmasından danışırlar.

Yeni hökuməti öz bəyanatlarında həm AI, həm də ABŞ Dövlət Departamentini tənqid edib. Lakin əhəmiyyətli bir nüans var: nə AI, nə də ABŞ yeni hökumətin tanınmasından danışıq. Dövlət Departamentinin bəyanatında yalnız talibləri "sözülə yox, əməllərlə" qiymətləndirəcəyini bildirir. Əslində, Rusiya da eyni mövqeyi tutur.

Son məlumata görə, Əfqanıstanın yeni hökumətinin andıçmə mərasimi sentyabrın 11-də keçiriləcək. Taliblər mərasimə Rusiya, Türkiyə, Çin, İran, Pakistan və Qətəri dəvət ediblər. Tarixə fikir verirsinizmi? - 11 sentyabr. Məhz 20 il əvvəl sentyabrın 11-də "əl-Qaidə" qruplaşması ABŞ-da dəhşətli terror aktları törətmişdi. O vaxt "əl-Qaidə" Əfqanıstanda yerləşirdi və hakimiyyətdə Taliban idi...

Rizvan CƏFƏROV, "Azerbaycan"

Əşrəf Qani əfqanlardan üzr istəyib

Əfqanıstanın 72 yaşlı eks-prezidenti Əşrəf Qani xalqından üzr istəyib. O, Kabilə tərk etməyin həyatında ən çətin qərar olduğunu vurğulayıb. Lakin bildirib ki, 1990-cı illərin vətəndaş müharibəsi zamanı baş verənlərin təkrarlanmasından yalnız bu yolla qaçmaq olardı.

Qanınin dediyinə görə, o, öz xalqını atmaq niyyətində deyildi, lakin onun başqa seçimi yox idi. Eks-prezident həmçinin BƏƏ-yə qaçdığı zaman 169 milyon dollar aparması ilə bağlı ittihamları rədd edib. Vurğulayıb ki, Əfqanıstanın "demokratik, çiçəklənən və suveren dövlət" olmasına kömək etmək üçün 20 ilni sərf edib.

Avqustun 15-də ölkəni tərk etdiyinə görə əfqan siyasətçiləri tərəfindən sərt tənqid olunan Qani tezliklə onu qaçmağa vadar edən səbəbləri açıqlayacağını bildirib.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2021-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

- "Azərmətbuatçıyı" ASC (012) 440-46-94, (012) 441-19-91
- "Azərpoçt" ASC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13
- "Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53
- "Kaspi" MMC (012) 432-39-55, (012) 510-82-24
- "Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01
- "Səma-M" MMC (012) 594-09-59
- "Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22
- "Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00
- "City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik	124,80 (yüz yirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq	62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq	31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyatlar zamanı külli miqdarda narkotik vasitə aşkarlanıb

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları narkotik vasitə və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi, kultivasiyası, qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə ərazisinə gətirilərək satışının təşkili və sosial şəbəkələrdə onlayn yolla satışı ilə məşğul olan şəxslərin ifşası istiqamətində silsilə əməliyyatları davam etdirirlər.

DİN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Baş İdarə əməkdaşlarının daxil olmuş əməliyyat məlumatı əsasında Nəsimi rayonu ərazisində həyata keçirdikləri əməliyyat zamanı Ağstafa rayon sakini Emil Aliyev saxlanılıb. Onun üzərində axtarış aparılan zaman 46 qram heroin, narkotik vasitələrin onlayn satışı zamanı istifadə etdiyi plastik bank kartı, həmçinin idarə etdiyi avtomobilin əlavə olaraq 3 kiloqram 130 qram heroin və 830 qram psixotrop metamfetamin aşkarlanıb.

Yasamalı rayonunda həyata keçirilən digər əməliyyat zamanı isə narkotik vasitələrin satışı ilə məşğul olan Xanbaba Abbaszadə və onun tanışı Qəhrəman Qədimov saxlanılıb. Xanbaba Abbaszadə və Qəhrəman Qədimovun üzərində axtarış aparılan zaman onlardan ümumilikdə 35 qram heroin aşkarlanıb. Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq, Qəhrəman Qədimovun idarə etdiyi avtomobilə baxış keçirilib. Avtomobiləndən Xanbaba Abbaszadəyə məxsus 1 kiloqram 500 qram marixuana, 6 kiloqram 240 qram heroin, satışı qadağan edilən psixotrop tərkibli 2300 ədəd metadon və 4300 ədəd tramadol həbi aşkar olunub.

Baş İdarə əməkdaşları tərəfindən Səbail rayonunda həyata keçirilən digər bir əməliyyat zamanı narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən Elxan Əhədli saxlanılıb. Onun üzərindən və mən-

zilləndə ümumilikdə 733 qram heroin, metamfetamin və 2 elektron tərəzi aşkarlanıb. Baş İdarə əməkdaşlarının daxil olmuş əməliyyat məlumatları və sosial şəbəkələrdə vətəndaşlardan edilən müraciətlər əsasında Xətai, Nəsimi və Abşeron rayonlarında həyata keçirdikləri tədbirlər zamanı müvafiq olaraq Cəlal Salayev, Fuad Zeynalov və Fərid İbadli saxlanılıb. Onların üzərindən və yaşadığı evlərdən ümumilikdə 15 qrama yaxın heroin, metamfetamin, eləcə də elektron tərəzilər və narkotik vasitələrin onlayn satışında istifadə etdikləri plastik kartlar aşkar olunub.

Həmin əməliyyatlar zamanı saxlanılan Emil Aliyev, Xanbaba Abbaszadə, Qəhrəman Qədimov, Elxan Əhədli, Cəlal Salayev, Fuad Zeynalov və Fərid İbadli ilə bağlı aparılan araşdırmalarla müəyyən edilib ki, onlar xarici ölkələrdən birində yaşayan və Azərbaycana qaçaqmalçılıq yolu ilə narkotik maddələr gətirməyə çalışan narkotikçilərlə sıx əlaqələr yaradaraq narkotik vasitələri cəlb ediblər. Daha sonra həmin şəxslər narkotik vasitələrin sərhadıyanı rayonların ərazilərində qəbul ediblər. Onların əsas məqsədləri əldə etdikləri külli miqdarda narkotik vasitə və psixotrop maddələrin hissə-hissə Bakı şəhərində müxtəlif şəxslərə çatdıraraq qanunsuz dövriyyəsinin təşkili etməkdir, hətta narkotik maddələri qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə xaricinə çıxarmaq olub. Adları sadalanan şəxslər, həmçinin onlayn yolla satdığı narkotik maddələrdən əldə etdikləri külli miqdarda pul vəsaitlərini müxtəlif maliyyə əməliyyatlarının köməkliliyi ilə xaricdəki narkotikçilərin hesablarına köçürür. Bununla da onlar narkotik vasitələrin satışından əldə edilən cirkli pulların dövriyyəsinə nəzarət ediblər.

Baş İdarə əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında Quba rayonunun Davudoba kəndi sakini Tural Məmmədova məxsus həyətəni sahədə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbiri nəticəsində oradan külli

vəsiyə yolu ilə yetişdirilmiş yaş çəkisi 510 kiloqram olan 119 çətənə kolu və 52 kiloqram 800 qram qurudulmuş marixuana aşkarlanaraq götürülüb. Tural Məmmədov bir müddətdir ki, narkotik tərkibli bitkilərin kultivasiyası ilə məşğul olduğunu və çətənə kollarını satmaq məqsədilə əki-becərərək xüsusi qulluq etdiyini bildirib.

Baş İdarənin və Cənub Bölgəsində Regional Şöbəsinin əməkdaşlarının Astara və Yardımlı rayonlarında həyata keçirdikləri əməliyyatlar zamanı isə narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan Astara rayon sakini Mehdi Həsənov, Heybər Nəbatov, həmçinin Yardımlı rayon sakini Fərid Ağayev, Rauf Ataşov, Cəmil Paşayev və Əlican Hüseynov saxlanılıb. Astara rayon sakini Mehdi Həsənov, Heybər Nəbatov və Yardımlı rayon sakini Fərid Ağayev 3 qrama yaxın heroin və metamfetamin əşkar edilib.

Faktlarla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işləri başlanılıb, zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Sonuncu əməliyyatlar zamanı Baş İdarənin əməkdaşları tərəfindən ümumilikdə 68 kiloqrama yaxın "kola" və "kokos" adlanan narkotik vasitə heroin, "pati", "şüşə" kimi tanınan psixotrop maddə metamfetamin, marixuana, eləcə də 6600 ədəd metadon və tramadol həbi, həmçinin 510 kiloqram olan 119 ədəd çətənə kolu qanunsuz dövriyyədən çıxarılıb. Saxlanılan şəxslər məhkəmələr tərəfindən tutularaq bərabərləndirilmə və məhkəmə prosesində bərabərləndirilmə tədbirləri keçilib.

Baş İdarə bir daha vətəndaşlara müraciət edərək bildirib ki, sosial şəbəkələrdən istifadə edən zaman maksimum diqqətli olun. Onlara narkotik vasitələri ilkin ödəniş tələb olunmadan təklif edən sahifələrin asan yolla varlanmaq vədliyinə inanmasınlar. Həmin sahifələr onlara bu cür təkliflər etdikdə isə onların hesablarını şikayət etməklə bağlanmasına nail olmaq hər birimizin başlıca vətəndaşlıq borcudur.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

"Dənizçi" MTK-nın 1-ci mərtəbəsi uşağ başçası olmaqla yüksək mərtəbəli yaşayış binalarında su ilə yanğınsöndürmə sistemini quraşdırılmasının satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir.

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az veb-səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindəndə əlavə şərtləri və ətraflı məlumat əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 2021-ci il sentyabrın 17-si saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində 2 nüsxədə (sli və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər qəbul ediləcəkdir.

Ünvan: Bakı, Neftçilər prospekti, 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1132.

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası tərəfindən 17 avqust 2021-ci il tarixdə "Berk inventarların satın alınması" üzrə keçirilən kotirovka sorğusu prosedurunda "RİF OFİS MEBELİ" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti qalib elan edilmişdir.

Qalib iddiaçı ilə 25 avqust 2021-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Sabirabad şəhər prokuroru Fəxrəddin Pənahov Azərbaycan Məlumat və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri Zaur Mikayılova atası

RAUF MİKAYILOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Quliyevlər ailəsi Kərimov və Əhmədovlara əzizləri

AZADƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Klinikadakı yangında 14 nəfər həlak olub

Makedoniyanın şimal-qərbində Kalkandelen şəhərində yerləşən COVID-19 xəstələri üçün nəzərdə tutulmuş mərkəzdə yangın zamanı 14 nəfər həlak olub. Səhiyyə Nazirliyindən verilən məlumata görə, faciə gecə saatlarında baş verib. Qeyd olunur ki, yangın nəzarətə götürülüb, yaralananlar xəstəxanaya yerləşdirilib.

nümayəndələri ilə birgə aparılıb. İlk məlumata görə, həlak olanlar arasında tibbi heyət yoxdur. Şimali Makedoniyanın Baş naziri Zoran Zayev baş verənləri böyük faciə adlandıraraq, "Yangın partlayış nəticəsində yaranıb. Yangın söndürüldü, amma çoxları öldü. Həyat uğrunda mübarizə hələ də davam edir", - deyə Baş nazir həlak olanların ailələrinə başsağlığı verərək yaralananların tezliklə sağlamlığını arzulayıb.

BOK Şimali Koreyanı cəzalandırdı

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) 2020-ci il Olimpiadasında çıxışdan imtina etdiyinə görə KXDR Milli Olimpiya Komitəsini 2022-ci ilin sonunadək yarışlardan uzaqlaşdırıb.

KXDR rəhbərliyi idmançıların Oyunlarda iştirakını təmin etməyi tələb edən Olimpiya xartiyasını pozub. Qeyd edək ki, KXDR MOK-u Tokio Yay Oyunlarını buraxmağa cəsarət edən BOK-un yeganə üzvü idi. BOK-un qərarı ilə "Pekin-2022" Qış Oyunlarında Şimali Koreyanın nümayəndələri yalnız neytral bayraq altında çıxış edə biləçklər.

Çay üzərində qeyri-adi körpü

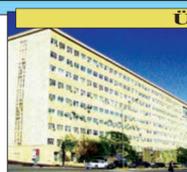
Avstriyada Murinsel Adası körpüsü "Avropa Mədəniyyət Paytaxtı" adı uğrunda yarışma çərçivəsində yaradılıb. Bu orijinal şüşə-qurğu amerikalı arxitektoru və rəssam Vito Akkonçinin layihəsi əsasında hazırlanıb.

bənzəyir. Birinci qabın içərisində kafe-bar, açıq sahədə isə amfiteatr və uşağ meydançası yerləşir. Şüşə qab istənilən vaxt çox orijinal görünür, lakin gecələr çox rəngli işıqlandırma sayəsində bu qeyri-adi körpü Avropa şəhərinin ən bənərsiz bəzəyinə çevrilir. Sahəsi 1000 kvadrat metr olan konstruksiya çayın dibinə lövbərlər vasitəsilə bərkidilib.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühəsiblik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələndirilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sۆylənilənlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əyləzlərə cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 4964
Sifariş 1646
Qiyməti 40 qəpik